

Nationaal Ouderenfonds

Bestuursverslag 2022

Verantwoording 2022

De verantwoording van het Nationaal Ouderenfonds
over het jaar 2022 bestaat uit 3 delen:

- Bestuursverslag 2022
- Jaarrekening 2022
- Accountantsverklaring

Het bestuursverslag 2022 is ook te downloaden op
www.ouderenfonds.nl.

*Ouder worden
doe je samen!*

Inhoud

Voorwoord	4
1. Onze strategie.....	5
2. Onze activiteiten - feiten en cijfers	9
3. Onze communicatie en fondsenwerving	17
4. Onze organisatie	21
5. Onze financiën (samenvatting)	31
6. Verklaring Raad van Toezicht	37
7. Blik op de toekomst	39

Bijlagen

Hoofd- en nevenfuncties directie en Raad van Toezicht	42
Partners.....	43

Amersfoort, 28 februari 2023

Voorwoord

2022 was voor het Nationaal Ouderenfonds een bewogen jaar. Al snel werd duidelijk dat twee jaar coronapandemie een behoorlijk impact heeft gehad op onze doelgroep ouderen, onze vrijwilligers en onze activiteiten. Ditzelfde geldt voor het vinden van middelen om onze activiteiten te bekostigen. Door het beperkte aantal contactmomenten met sponsors vallen de inkomsten in 2022 fors tegen, met als resultaat een aanzienlijk verlies. Dit heeft ons genoodzaakt om bij te sturen.

Tijdens een strategische heroriëntatie hebben we onze focus op de thema's eenzaamheid en vitaliteit versterkt. Daarom zullen de activiteiten die hier niet aan bijdragen in 2023 worden afgebouwd. Tegelijk met de aanscherping van de strategie vond er ook een krimp van de organisatie plaats. Begin 2023 zullen wij de gewenste afgeslankte organisatieomvang bereiken. Met deze omvang zijn wij goed toegerust voor de uitdagingen van de komende jaren.

Oud-directeur Corina Gielbert kondigde haar vertrek bij het Ouderenfonds in september aan, met mijn aanstelling als interim directeur-bestuurder tot gevolg. Bij het ter perse gaan van dit jaarverslag is bekend dat in de persoon van Kirsten Andres een nieuwe directeur-bestuurder gevonden is. Zij zal per 13 maart 2023 het stokje overnemen.

Aan het begin van 2022 namen wij ook afscheid van de Zilverlijn en Schrijfmaatje om ruimte vrij te maken voor activiteiten die zich meer richten op duurzame, lokale verbindingen tussen ouderen. Zo lanceerden we o.a. Oldstars Vitaal, een nieuwe tak van OldStars Sport, samen met onze ambassadeur Olga Commandeur. En we organiseerden de eerste OldStars VitaliteitSpelen, de Nationale Beweegweek voor Ouderen. Aan het einde van het jaar werd er bij meer dan 700 verenigingen een vorm van Oldstars Sport aangeboden, een mijlpaal waar we trots op zijn.

Op Nationale Ouderendag kozen we voor impact en agendeerden we mobiliteitsarmoede. In de nazomer brachten we ouderen bij elkaar op het strand en tijdens de Grote Kerstkaartenactie zagen we hoe ruim 250.000 kerstkaarten bij ouderen werden bezorgd. Het jaar is op een fantastische wijze afgesloten door het uitdelen van maar liefst 10.000 kerstboxen aan eenzame ouderen door onze vrijwilligers samen met kerstambassadeur Karin Bloemen. De momenten van plezier en contact waren hartverwarmend. Daar doen we het voor.

Nathal van Rijn

Directeur a.i. Nationaal Ouderenfonds

1. Onze strategie

1.1 Onze strategie: ouder worden doe je samen

Het Nationaal Ouderenfonds zet zich in voor ouderen in Nederland. Wij geloven in de kunst van het samen ouder worden en de kunst van het ouder zijn. Wij stimuleren ouderen om bewust sociaal actief en betrokken te blijven. Zo blijven de ouderen verbonden met anderen en kunnen zij van betekenis zijn.

Onze missie is: het bestrijden en voorkomen van eenzaamheid. In het verlengde van onze missie dagen we ouderen uit om zo lang mogelijk maatschappelijk mee te blijven doen, actief te blijven en contacten te maken. Dit doen we vanuit ons tweede thema: het bevorderen van vitaliteit (mee kunnen blijven doen).

De uitgewerkte strategie vindt u op www.ouderenfonds.nl

1.2 Onze doelgroep

Definitie ouder zijn

Wanneer ben je oud? Deze vraag zal door iedereen anders worden beantwoord. Daarmee wordt ook duidelijk dat de brede doelgroepbenadering van het Ouderenfonds spanning oproept. Het Ouderenfonds rekent vanaf 2023 ouderen vanaf 65 jaar als haar doelgroep (nu nog vanaf 55 jaar). Hiermee richten we ons op mensen die vlak voor hun pensioen zitten en mensen die al (lang) gepensioneerd zijn. De eerste groep bieden we programma’s waaraan ze in het zicht van hun pensioen al kunnen deelnemen zodat zij op het moment van pensioneren actief kunnen blijven. De tweede groep bieden we activiteiten en programma’s die een actief en verbonden leven ondersteunen. Dit alles is gericht op het voorkomen van eenzaamheid.

Wij maken in onze aanpak een onderscheid tussen vitale ouderen en ouderen die inmiddels iets minder vitaal en actief kunnen zijn. Deze zachte ‘knip’ is bewust gemaakt omdat iedereen zelf bepaalt onder welke groep hij of zij valt. Sommige jonge ouderen zijn niet meer vitaal en actief en sommige oudere ouderen zijn tot op zeer hoger leeftijd actief en vitaal. De groep vitale en veelal jongere ouderen zullen wij op een andere manier benaderen. Hierbij sluiten we aan bij het gevoel dat bij een deel van deze doelgroep overheerst: “Ik ben niet oud.”

Groeiend aantal ouderen

Nederland vergrijst en het aantal ouderen groeit aanzienlijk de komende jaren. Statistisch gezien betekent dit dat ook het aantal eenzame ouderen zal groeien. Deze tendens wordt versterkt door het feit dat ouderen langer thuis blijven wonen. Zij houden zo regie over hun leven, maar lopen tegelijkertijd een groter risico om in een sociaal isolement te komen en niet meer mee te kunnen doen in de maatschappij. Wij zetten ons ervoor in dat het aantal eenzame ouderen niet toeneemt. Daarom richten wij ons niet alleen op oud zijn, maar ook op oud worden.

Eenzaamheid onder ouderen

Er zijn in 2022 ruim 5.9 miljoen 55-plussers in Nederland [1]. Hiervan voelen ruim 2.1 miljoen mensen zich enigszins eenzaam en ruim 654.000 voelen zich ernstig eenzaam [1,2]. Mensen die zich eenzaam voelen missen onder andere goede vrienden om zich heen, ervaren een leegte, missen gezelligheid en iemand om zich verbonden mee te voelen. Naar verwachting zal het aantal ouderen in 2040 stijgen naar ruim 6.8 miljoen 55-plussers [3].

Eenzaamheid neemt toe naarmate men ouder wordt. Onder 85-plussers voelt zelfs bijna tweederde zich enigszins eenzaam en 14% voelt zich sterk eenzaam [1,2]. Eenzaamheid ontstaat vaak door een opeenstapeling van gebeurtenissen, zoals het wegvallen van vrienden en familie, het overlijden van een partner en verlies van mobiliteit en zelfstandigheid. Meer dan de helft van de eenzamen geeft dan ook aan een langdurige beperking te hebben of belemmerd te zijn in activiteiten door gezondheidsproblemen of ouderdom [4]. Eenzaamheid kan ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid, zoals een hogere bloeddruk, kans op depressie en zelfs risico op vroegtijdig overlijden.

Vitale ouderen

Op het eerste oog heeft de groep vitale ouderen weinig hulp en ondersteuning nodig. Toch rekent het Ouderenfonds deze mensen tot haar doelgroep. Deze vitale ouderen willen vaak betekenisvol blijven en kunnen heel goed een rol spelen in het vrijwilligerswerk waarmee wij kwetsbare ouderen ondersteunen.

Kwetsbare ouderen

De meeste ouderen voelen zich nog lang gezond en gelukkig. Een andere groep – vaak ouderen op hoge leeftijd – is afhankelijk geworden van zorg. Daartussenin tref je de groep kwetsbare ouderen. Kwetsbare ouderen zijn oudere mensen met een verminderde regie (of verlies aan regie) over het eigen leven met een veelzijdige hulp- en zorgbehoefte. Deze mensen lijken vaak op het eerste gezicht gezond en zelfstandig, maar kleine lichamelijke en psychosociale problemen stapelen zich op, waardoor hulp vaak te laat wordt gevraagd of pas komt als er ernstige problemen ontstaan met de gezondheid. Kwetsbaarheid bij ouderen bestaat in 4 verschillende vormen: fysieke, psychische, cognitieve en sociale kwetsbaarheid. Ruim 17% van de ouderen tussen 60 en 70 jaar is kwetsbaar op tenminste een van deze domeinen. Voor ouderen tussen 70 en 80 jaar loopt dit op naar bijna 35%. Levensstijl is van invloed op de mate van kwetsbaarheid: ouderen die voldoende bewegen en niet roken, zijn minder vatbaar voor kwetsbaarheid [5].

[1] CBS (2022). Bevolking; geslacht, leeftijd, nationaliteit en regio, 1 januari. Geraadpleegd via Statline.
[2] Centrum Gezondheid en Maatschappij (2022). Eenzaamheid, cijfers en context. Gebaseerd op de Volksgezondheidsmonitor 2020. Geraadpleegd via VZinfo.nl.
[3] Statline (2020). Prognose bevolking; geslacht, leeftijd, achtergrond en generatie 2021-2070.
[4] Beuningen, J. van. en Witt, S. de (2016). Eenzaamheid in Nederland. September.
[5] RIVM (2016). Ouderen nu en straks: zijn er verschillen in kwetsbaarheid?

"Bij wielrennen gaat het om koersen, hard gaan, wedstrijden. Terwijl bij ons gezelligheid voorop staat. Even kletsen tussendoor moet kunnen."

Anton Bouter

"Ik kijk er elke week naar uit. Ik woon op mezelf en vind het contact met anderen heel fijn."

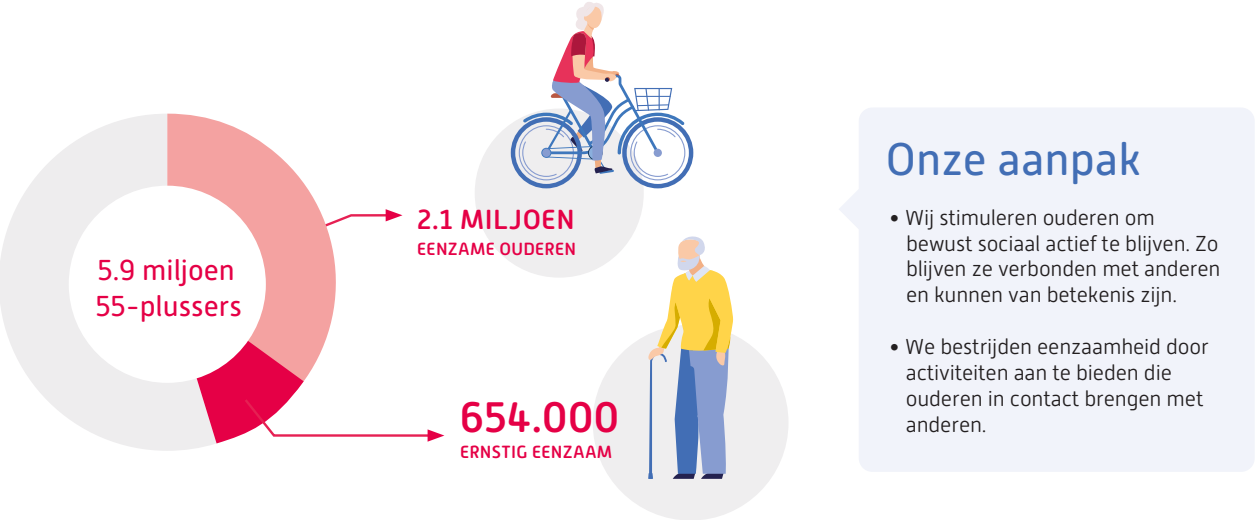
Jacques de Jonge
deelnemer

2. Onze activiteiten – feiten en cijfers

In 2022 hebben we samen met vrijwilligers, donateurs en partners veel kunnen betekenen voor ouderen. De belangrijkste activiteiten, feiten en cijfers hebben we op een rij gezet.

Feiten en cijfers 2022

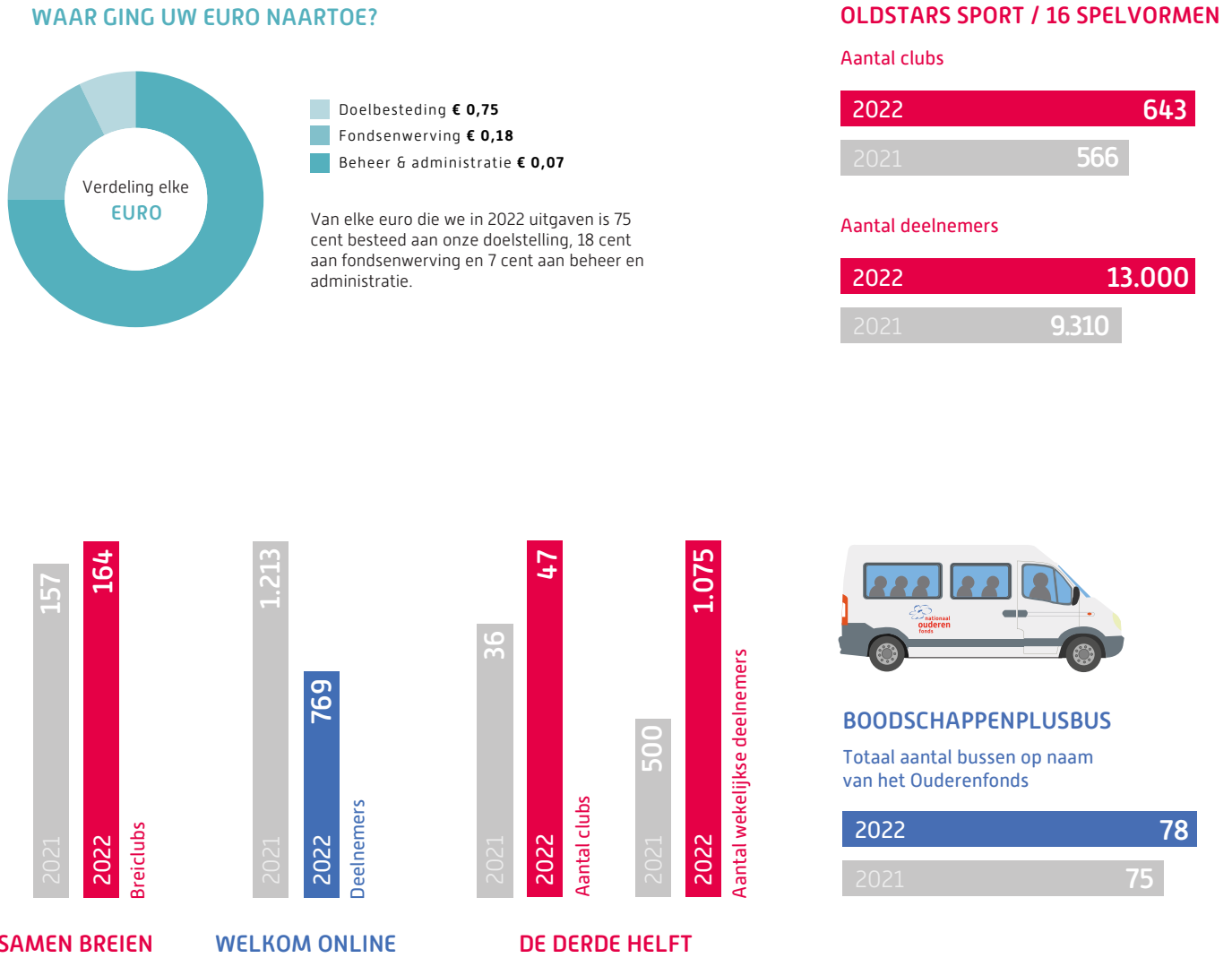

Eenzaamheid onder ouderen

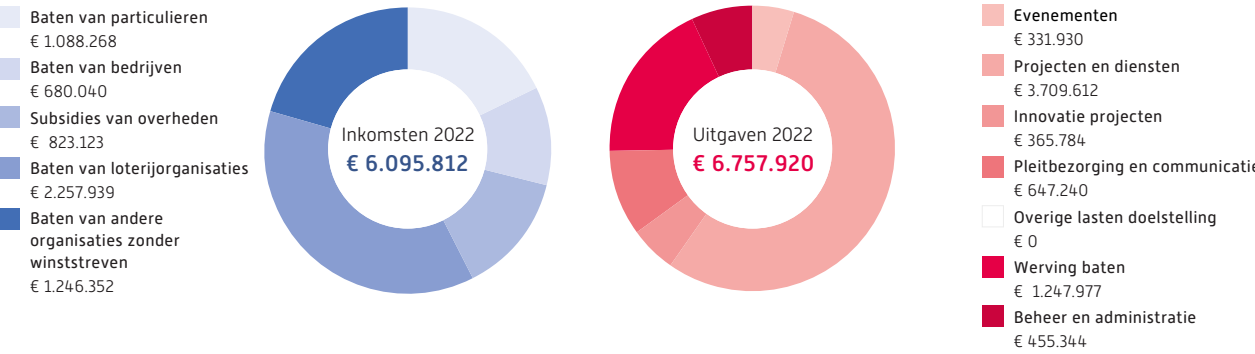
Er zijn ruim 5.9 miljoen 55-plussers in Nederland. Hiervan voelen ruim 2.1 miljoen mensen zich enigszins eenzaam en ruim 654.000 voelen zich ernstig eenzaam.

Onze belangrijkste resultaten

Baten en lasten

NATIONALE BEWEEGWEEK VOOR OUDEREN

DRIE JAAR DE DERDE HELFT

Programma’s

Invloed van de coronacrisis

Bij het ter perse gaan van dit jaarverslag hebben we corona voor het grootste deel achter ons kunnen laten en heeft het normale leven weer zijn gang genomen. Dit geldt nog niet aan het begin van 2022. In mindere mate dan voorgaande jaren drukt corona opnieuw een stempel op het jaar. Helaas moeten ook de activiteiten van het Ouderenfonds vaak weer stilgezet worden, zoals de BoodschappenPlusBus en clubactiviteiten van OldStars en De Derde Helft. Schrijfmaatje en Zilverlijn hebben we door de stijgende kosten helaas moeten beëindigen. Gelukkig nemen steeds meer ouderen deel aan Welkom Online en leren de digitale vaardigheden om contact met de buitenwereld te blijven houden. We zien ook dit jaar dat de inzet van het Ouderenfonds op ontmoeting werkt. Het is de basis voor het bouwen van nieuwe sociale netwerken en duurzaam contact.

BoodschappenPlusBus

Onder begeleiding van vrijwilligers gaan ouderen in heel Nederland met de BoodschappenPlusBus samen op pad. Voor bijvoorbeeld uitstapjes, etentjes of om boodschappen te doen. Zo leren ouderen hun buurtgenoten kennen en zijn ze samen onderweg. Eind 2022 zijn er 78 bussen op naam van Ouderenfonds door het hele land ingezet. Twee nieuwe partnerorganisaties starten met een BoodschappenPlusBus. Het aantal aanvragen voor nieuwe bussen komt nagenoeg tot stilstand. Enerzijds komt dit doordat het voordeel van het aanschaffen van een bus via het Ouderenfonds aanzienlijk kleiner is dan in het verleden. Anderzijds zijn partners ook afwachtend vanwege de toegenomen onzekerheden en wacht een deel van de partners op de mogelijkheid om een elektrische bus te kunnen bestellen. De gebruikers blijven heel tevreden: 85% van de gebruikers geeft aan meer gezelligheid in zijn of haar leven te ervaren door de bus. 70% van de gebruikers voelt zich meer maatschappelijk betrokken.

De Derde Helft

De Derde Helft is gestart in 2019 en heeft als doel van sportverenigingen ontmoetingsplaatsen voor 55-plussers uit de wijk te maken. In 2022 nemen de coronabeperkingen steeds verder af en kunnen De Derde Helft-clubs hun programma’s uitbouwen en nieuwe clubs hun deuren openen. Eind 2022 zijn er 47 sportverenigingen met De Derde Helft gestart of hebben een start gepland en er zijn 235 vrijwilligers actief. De Derde Helft heeft wekelijks rond de 1.075 deelnemers en bereikt ongeveer 1.500 ouderen met hun bijeenkomsten. Deelnemers ervaren meer gezelligheid in hun leven door De Derde Helft en geven De Derde Helft een 8,7 als rapportcijfer.

Kerstactiviteiten

Het kerstconcert in Amsterdam moeten we door corona afzeggen. Het blijkt te risicovol om 2.000 ouderen bijeen te brengen. Om dezelfde reden wordt ook door alle kerstdiners een streep gezet. Ook kampt onze horecapartner Van der Valk met personeelstekorten. In plaats van kerstdiners verblijden we 10.000 ouderen met een prachtige kerstbox.

Meesterwerk

Bij Meesterwerk komen ouderen bij elkaar om samen vaardigheden te ontwikkelen op het gebied van culturele en kunstzinnige vorming. 2022 is een pilotjaar waar we drie initiatieven starten in Rotterdam (beeldende kunst), Wateringen (muziek) en Amsterdam (muziek). In Amsterdam treden Meesterwerk-bandjes op voor een volle zaal met familie en vrienden. De bandjes hebben zich verenigd in een aparte stichting van waaruit zij ook cultureel aanbod organiseren. Ook in Wateringen zijn er optredens. De groep groeit en is geborgd bij lokale partners. In Rotterdam is toegewerkt naar een tentoonstelling van beeldende kunst. Ook deze groep gaat zelfstandig door. In 2023 starten nog 3 Meesterwerk-initiatieven. Hierbij is het doel dat deze lokaal geborgd worden, waar mogelijk als cultureel onderdeel van De Derde Helft. Na 2023 stopt het project Meesterwerk.

OldStars Sport

In 2022 kunnen we met OldStars weer genieten van bewegen en samenzijn. Er komt een nieuwe website en vernieuwd logo in aansluiting op de ontwikkelingen van het programma. Het jaar kenmerkt zich ook door nieuwe samenwerkingen. Bijvoorbeeld met de komst van Arnold Vanderlyde als ambassadeur van OldStars boksen. Samen met het Volwassenenfonds helpen we verenigingen en ouderen met minder financiële slagkracht en met Schok & Pomp zetten we een eigen OldStars-EHBO-cursus op om bij te dragen aan een veilige sportomgeving. OldStars voetbaltoernooien zijn er i.s.m. ADO Den Haag, FC Emmen, de KNVB en op het Kwaku Summer Festival. OldStars-spelbegeleiders laten alle toernooien sportief verlopen. In oktober vindt de succesvolle OldStars-zaalvoetbalpilot plaats in Ede. In 2023 gaan we daarmee verder. Ook zijn we zichtbaar bij OldStars-events in Noordenveld, Franeker, Lelystad en Zoetermeer.

Ondanks het feit dat verenigingen na de coronaperiode te maken krijgen met een verminderd aantal vrijwilligers, contributieopzeggingen en hoge kosten door de inflatie, is er veel enthousiasme in het land voor OldStars. In diverse gemeenten begeleiden we nieuwe verenigingen. In totaal zijn er eind 2022 643 clubs en 13.000 deelnemers. Ook hebben we stappen gezet met de nieuwe variant OldStars in de Wijk: eind 2022 zijn er 7 gestart en 5 gaan binnenkort beginnen. De deelnemers waarderen OldStars in de jaarlijkse impactmeting met een 8,6. OldStars blijkt een positieve invloed te hebben op de ervaren gezelligheid, vitaliteit, maatschappelijke betrokkenheid en het gevoel er weer bij te horen. 92% van de deelnemers spreekt elkaar buiten de trainingen om en 78% heeft dankzij OldStars een betere lichamelijke conditie.

OldStars Vitaal

OldStars Vitaal is hét beweegprogramma voor ouderen in een woonzorgcentrum. Het Ouderenfonds wil in drie jaar tijd zoveel mogelijk woonzorgcentra, zorg- en welzijnsorganisaties en gemeenten bewustmaken van het belang van structureel beweegaanbod voor ouderen met een zorgvraag. Ook willen we hen inspireren om een actieve rol te spelen in de lokale netwerken in en rondom woonzorgcentra. Het programma wordt in samenwerking met Sportvibes vormgegeven en bevindt zich in de pilotfase.

In 2022 start op 6 woonzorglocaties een OldStars Vitaal-traject. Een traject begint met een beweegscan, op basis daarvan wordt een actieplan geformuleerd en toegewerkt naar een opening. In het voorjaar van 2023 openen de eerste trajecten. In 2023 zetten we ook twee OldStars Vitaal-trajecten op vanuit wijkorganisaties om ook thuiswonende ouderen met een zorgvraag te bereiken. Om de trajecten te begeleiden, leiden we in 2022 8 OldStars Vitaalcoaches op. Onderdeel van de OldStars Vitaal-trajecten is een roadshow: een reizende expositie van innovatieve beweegoplossingen, begeleid met een training en een toolkit. Vijf woonzorgcentra proberen de innovatieve producten, zoals de dansrobot en de schuiftafeltennistafel, vrijblijvend uit. Als de producten bevallen, kunnen ze deze aanschaffen.

OldStars VitaliteitSpelen

In 2022 organiseren we een succesvolle bewustwordingscampagne: de OldStars VitaliteitSpelen, de Nationale Beweegweek voor Ouderen. In deze week in mei zijn er diverse activiteiten voor verschillende groepen ouderen, sportprofessionals en beleidmakers in de sport. Het OldStars Vitaal-congres op maandag 16 mei in Leusden vormt een goed bezochte en interessante aftrap van de week. We organiseren een geslaagde wereldrecordpoging geleid door OldStars Vitaal-ambassadeur Olga Commandeur: 377 ouderen verbreken het record ‘20 minuten bewegen op muziek door 55-plussers’. In de week zijn er zo’n 80 sport- en beweegevenementen bij woonzorgcentra, OldStars- en Derde Helft-clubs. De week wordt afgesloten met de jaarlijkse Nationale Balkon Beweegdag. Op 100 locaties in het land nemen zo’n 2.500 ouderen deel.

Samen breien

Door heel Nederland komen er wekelijks ouderen samen om te breien of om op een andere manier creatief bezig te zijn. Dit moment van samenkomen is voor veel ouderen een belangrijk wekelijks contact-moment. Eind 2022 is het aantal breiclubs dat is aangesloten bij het Ouderenfonds gegroeid naar 164. Gemiddeld heeft een club 17 deelnemers. Helaas hebben we de ambitie van 180 aangesloten clubs hiermee niet gehaald. Dit komt doordat er ook clubs stoppen door bijvoorbeeld het teruglopende aantal breiers. Samen Breien wordt door de breiers en coördinatoren met een 8,0 beoordeeld en zorgt voor een beter sociaal netwerk. 58% van de breiers heeft door de breiclub een nieuwe vriendschap of kennis gevonden. In 2022 organiseren we een inspirerende breiworkshop met twee bekende (mannelijke) breiers en zetten we in december het succesvolle project ‘adventsbreien’ op.

Uitjes

In 2022 maken we 423 ouderen blij met een mooie dag op het strand. Dit is conform onze doelstelling. 80% van de deelnemers geeft aan dat er door de stranduitjes meer gezelligheid in zijn of haar leven is gekomen. Ook verrassen we 2.000 ouderen met een kaartje voor het Rijksmuseum, al dan niet met een rondleiding.

Welkom Online

Welkom Online is een gratis online lesprogramma waarbij ouderen stap voor stap verschillende digitale thema’s doorlopen en online vaardigheden ontwikkelen. Welkom Online is ontwikkeld door Vodafone-Ziggo – met medewerking van ECP/veiliginternetten.nl en Netwerk Mediawijsheid. Het lesprogramma wordt ondersteund door het Nationaal Ouderenfonds, VodafoneZiggo, Samsung Nederland en ASML. Na het aflopende contract heeft Samsung Nederland de samenwerking per 1 oktober stopgezet, de overige partners hebben verlengd tot eind 2023. Sinds oktober 2022 ontvangt Welkom Online ook financiële ondersteuning van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De afgelopen jaren bleek het lastig om vrijwilligers te vinden voor zowel de groepslessen als ook voor de 1-op-1-begeleiding. Daarnaast is er de wens om meer mensen te helpen. In 2022 is het programma daarom samen met de partners vernieuwd. In plaats van groepslessen en 1-op-1-begeleiding komen er kwalitatieve workshops die flexibel op vele plekken ingezet kunnen worden. Onze doelstelling in 2022 is het laten deelnemen van 1.500 personen, maar helaas is dit niet gehaald. Dit heeft voornamelijk te maken met de langzame opstart van de reeds geplande groepslessen na corona en de focus op het ombouwen van het programma. Ondanks deze wijzigingen krijgen in 2022 100 personen 1-op-1-begeleiding, doen 118 mensen mee aan de groepslessen en hebben al 109 personen deelgenomen aan de workshops. Daarnaast volgen 442 mensen zelfstandig de online module.

Innovatie

Door middel van onderzoek en ontwikkeling pakt het Ouderenfonds maatschappelijke uitdagingen rondom ouder worden aan. We voeren projecten uit die leiden tot de ontwikkeling van nieuwe interventies, producten, diensten of processen om het welzijn van (kwetsbare) ouderen te verbeteren. In deze projecten werken we samen met onderzoekscentra, bedrijven en universiteiten uit binnen- en buitenland. Samen bedenken we oplossingen voor de toenemende druk op zorg en welzijn door de vergrijzing. Daarnaast kijken we naar kansen: Nederlanders worden steeds ouder en blijven langer gezond. De basis van ontwikkeling zijn de behoeften van ouderen. We betrekken ouderen en behartigen hun belangen bij de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten.

Ouderenpanel

Senioren die graag mee willen denken, kunnen lid worden van het Ouderenpanel. Leden van het Ouderenpanel werken voornamelijk mee aan kwantitatieve onderzoeken, maar leden worden af en toe ook uitgenodigd voor een extra onderzoek, zoals een focusgroep of interview. In 2022 bestaat het Ouderenpanel uit ruim 1.400 55-plussers. In 2022 doen panelleden onder andere mee aan een onderzoek over de beleving van gezondheid (i.s.m. Janssen), het digitaliseren van bevolkingsonderzoek (i.s.m. TNO), sociaal contact (i.s.m. Eén tegen Eenzaamheid), digitale vaardigheden en bewegen.

Impactmetingen

Het Ouderenfonds meet haar impact op het leven van de deelnemers aan de activiteiten. De resultaten van de impactmeting geven inzicht in de doeltreffendheid van de activiteiten en vormen de basis van eventuele verbeteringen en (door)ontwikkeling. In 2022 zijn er 7 impactmetingen uitgevoerd en 6 overige vragenlijsten verstuurd m.b.t. bestaande projecten en diensten van het Ouderenfonds. De resultaten hiervan zijn gecommuniceerd in de nieuwsbrieven en dienen daarnaast als input voor jaarplannen en aandachtsgebieden voor 2023. In 2022 zijn voor het eerst de meeste impactmetingen online uitgezet. Hierin zijn grote verschillen te zien in het responspercentage, zowel in vergelijking tot vorige jaren als onderling. Per dienst wordt op basis van deze gegevens bepaald hoe we het aantal respondenten hopen te verhogen.

Digistars

Digistars is een pilot gericht op het creëren van bewustwording bij werknemers en werkgevers over het digitaal vaardig worden en blijven van ‘jonge werkende ouderen’ (ongeveer 55+ tot 65+). Het doel is bewustwording bij werkgevers creëren over het mogelijk ontbreken van digitale vaardigheden bij hun oudere werknemers. Daarnaast willen we deze oudere werknemers uitdagen om zich digitaal te laten testen. Ook willen we geschikte testmaterialen aanbieden en een toolkit bouwen, waaruit werkgevers en werknemers ouderen-proof trainingsaanbod kunnen kiezen. De wens is om hiaten in digitale vaardigheden bij oudere werknemers weg te nemen. Zo kunnen zij zo lang mogelijk volwaardig meedraaien op de werkvloer en hebben zij ook na hun pensioen digitale vaardigheden om bv. veilig bankzaken te doen en sociale contacten te onderhouden. Binnen deze pilot doen we uitgebreid desk research, onderzoek via ons Ouderenpanel en bespreken we met verschillende werkgevers onze bevindingen. De volgende stap in de pilot (het testen en inzetten van de ontwikkelde materialen bij werkgevers) wacht op het vinden van passende werkgevers die willen meewerken aan de implementatie.

hiStory

Samen met negen andere organisaties werkt het Ouderenfonds binnen het internationale project hiStory aan een app en platform om verhalen te creëren en te delen. Het gaat om de herinneringen en persoonlijke ervaringen van de deelnemers. Verhalen met elkaar delen zorgt voor meer erkenning, herkenning en verbinding. En waar meer gedeeld wordt, heerst minder eenzaamheid. In het voorjaar van 2022 werd de laatste hand gelegd aan de app en werd het project afgerond. Het resultaat is te zien op hi-story.eu/portal/home.

LHBTI-Ouderen

Het Ouderenfonds organiseert in 2022 verschillende bijeenkomsten voor vrijwilligers rond het thema inclusiviteit. In deze bijeenkomsten gaan we in gesprek met vrijwilligers om hen bewust te maken van het belang van hun rol en hun houding naar ouderen toe. Zo organiseren we een webinar over inclusiviteit voor alle vrijwilligers van het Ouderenfonds. Hierin wordt ingegaan op LHBTI-sensitiviteit bij sportclubs en hoe je inclusiviteit kunt incorporeren bij het organiseren van activiteiten. Daarnaast gaan we met de workshop 'Bij ons op de vereniging' langs bij OldStars-clubs of De Derde Helft-projecten om te praten over de manier waarop iedereen zich welkom kan voelen in een groep. In 2022 wordt de informatie over LHBTI op de website toegankelijker gemaakt en een extra podcast-aflevering ontwikkeld waarin drie ouderen vertellen over hun ervaringen over je wel of niet welkom voelen. Deze wordt begin 2023 uitgegeven.

LEAVES

In het project LEAVES, gestart in 2020, heeft het Ouderenfonds samen met internationale partners een online programma ontwikkeld dat helpt bij rouwverwerking. Het programma begeleidt ouderen die hun partner zijn verloren. Door verschillende thema's te behandelen en door middel van (kleine) oefeningen, kan het programma houvast en tools bieden tijdens (een deel van) het rouwproces. In 2020 en 2021 ontwikkelden we het programma en deden we gebruikersonderzoek. In 2022 testen we het programma inhoudelijk met ruim 100 55-plussers. Wij volgen hen gedurende 20 tot 30 weken (afhankelijk van de onderzoeksgroep). Deelnemers vullen in die periode een aantal vragenlijsten in. Deze kwantitatieve resultaten hebben wij aangevuld met resultaten van focusgroepen met zowel deelnemers, als care-professionals, zoals rouwconsulenten, psychologen, welzijnsmedewerkers en geestelijke begeleiders. In 2023 wordt het project afgerond.

Pharaon

In het project Pharaon werkt het Ouderenfonds in een internationaal team aan innovatieve manieren om ouderen te ondersteunen bij het vergroten van hun mobiliteit en het verminderen van eenzaamheid. Het doel is om verschillende tools en technologieën te koppelen waar ouderen en hun sociale omgeving gemakkelijk gebruik van kunnen maken. De gekozen technologieën maken meer sociaal contact mogelijk en ondersteunen bij gezond en actief ouder worden. In 2022 starten deelnemers van verschillende BoodschappenPlusBussen met het testen van de technologieën in de praktijk. Deelnemers testen de technologieën een jaar; de test loopt daarom nog door in 2023.

Salsa

In het Europese project Salsa ontwikkelen we een digitaal platform dat lokale sportinitiatieven voor ouderen ondersteunt. Het platform faciliteert trainers door het aanbieden van videomateriaal en de functionaliteit om ervaringen uit te wisselen met andere trainers. Ook kunnen ouderen hier terecht om sportactiviteiten en -groepen te vinden die aansluiten bij hun interesse. In het project werken we nauw samen met OldStars. In 2022 zijn de resultaten van de pilot verkregen en is het project afgerond. De grootste meerwaarde van het platform is voor trainers. Zij zien het als inspiratiebron voor trainingsoefeningen. Het platform werkt echter technisch nog niet goed genoeg. We nemen de opgedane kennis mee en kijken in 2023 hoe we trainers kunnen ondersteunen met trainingsoefeningen, bijvoorbeeld via een eigen online omgeving.

3. Onze communicatie en fondsenwerving

Het Ouderenfonds stimuleert ouderen om bewust sociaal actief te blijven en inspireert de maatschappij om een leeftijdsvriendelijke samenleving te zijn. Met onze communicatie betrekken we ouderen, donateurs, vrijwilligers, partners en het Nederlandse publiek bij onze missie en leggen we verantwoording af over de resultaten van ons werk. Door onze fondsenwerving te professionaliseren zorgen we ervoor dat onze activiteiten steeds meer ouderen bereiken.

3.1 Fondsenwerving

VriendenLoterij

In 2022 mag het Ouderenfonds zich weer verheugen op mooie bijdragen van de Vrienden Loterij en Post-code Loterij. Deze gelden kennen een meerjarig karakter en zijn voor het Ouderenfonds vrij besteedbaar.

Ook hebben we onze inhoudelijke samenwerking verder versterkt. Zo heeft het Ouderenfonds op het verzoek van de Vrienden Loterij in de week van Koningsdag een Koningskanjer-evenement georganiseerd. Deze speciale spel-dag voor ouderen in een woonzorgcentrum vormde een mooie opmaat naar de VitaliteitSpelen en onze inzet op het programma OldStars Vitaal bij woonzorgcentra. Verder is er een mooie bijdrage bij elkaar gespeeld in het tv-programma Marble Mania, waarin Dave Roelvink voor het Ouderenfonds kiest als bestemming van zijn prijzengeld. Daarnaast maken medewerkers van de Loterij tijdens hun eigen kerstactiviteit ruim 100 kerststukjes en bezorgen deze op twee woonzorglocaties voor ouderen.

Particuliere fondsenwerving

In 2022 sluiten we het jaar af met 11.425 donateurs die het Ouderenfonds steunen met een frequente (maandelijkse tot jaarlijkse) machtiging. We verwelkomen 2.312 nieuwe machtiginghouders. Daarnaast ronden we een succesvolle upgrade en re-activatiecampagne af waarbij we in totaal 626 mensen weten te vinden die het Ouderenfonds opnieuw gaan ondersteunen of die hun bijdrage verhogen.

Nalatenschappen

In 2022 ontvangt het Ouderenfonds 5 nieuwe nalatenschappen. Net als voorgaande jaren zet het Ouderenfonds in op campagnes om mensen te bereiken en te informeren. Dit doen we door advertenties te plaatsen op Facebook, in magazines en in Goud, het eigen magazine van het Ouderenfonds. Er is een stijgende lijn zichtbaar van mensen die graag meer willen weten over het regelen van hun testament en over nalaten aan het Ouderenfonds. In 2022 is daarom meer ingezet op het onderhouden van persoonlijk contact met (potentiële) erfstaters.

Zakelijke fondsenwerving

De invloed van corona op het bedrijfsleven is in 2022 zeker merkbaar en bedrijven zijn terughoudend. Daarbij zijn de macro-economische ontwikkelingen en de situatie in Oekraïne zorgelijke factoren. De maatschappelijke urgentie van de oorlog en de energiecrisis zorgen ervoor dat de zakelijke inkomsten voor het Ouderenfonds onder druk staan. Het Ouderenfonds zoekt flexibel naar wat wél kan en mag altijd rekenen op steun van bedrijven uit heel Nederland.

Vaste partners als ASML, Menzis, ASN Foundation, PostNL, VodafoneZiggo Foundation, Samsung, Hoogvliet, Jacobs Douwe Egberts, Newomij, innocent drinks, Dirk van den Broek, Transdev en Gio Coffee, zijn ook dit jaar bereid om te helpen.

De eerste OldStars VitaliteitSpelen en het congres zijn succesvolle evenementen. Het congres in het AFAS Theater in Leusden is dankzij de inspirerende locatie en alle stakeholders, sprekers en gasten een prachtige manier om inhoudelijk in gesprek te gaan en landelijk bereik te genereren. De kerstperiode met de Grote Kerstkaartenactie en de kerstboxenactie is een bijzondere afsluiting van het jaar. O.a. de Vattenfall Foundation heeft zich met medewerkers ingezet om het uitdelen van de kerstboxen tot een succes te maken. We verwelkomen veel bedrijven op kantoor met kerstkaarten die geschreven zijn door medewerkers of klanten. Ook krijgen we aandacht voor onze kerstactiviteiten in diverse magazines en nieuwsbrieven (o.a. Hoogvliet en Facilicom).

Wij danken alle bedrijven voor de steun en we hopen in 2023 weer op de steun van het Nederlandse bedrijfsleven te mogen rekenen. We besteden in 2023 extra aandacht aan het vasthouden van huidige

partnerships, zetten in op duurzame (meerjarige) partnerships en het aangaan van nieuwe relaties. Naast de financiële steun, willen we ook creatief gebruikmaken van wat partners nog meer te bieden hebben, bv. door hun bereik of de inzet van medewerkers. Bedrijven zijn belangrijke ambassadeurs en dat willen we graag optimaliseren.

Vermogensfondsen

In 2022 ontvangt het Ouderenfonds een bijdrage van 56 fondsen en stichtingen. Met de meeste van deze fondsen en stichtingen heeft het Ouderenfonds al jarenlang een warme relatie. Hiernaast hebben we enkele nieuwe fondsen bereid gevonden om onze missie en projecten te ondersteunen. Deze partners zijn onverminderd belangrijk voor het realiseren van onze activiteiten.

Subsidies van overheden

Dankzij de investering in relaties met diverse overheden zien we in 2022 een welkome groei in toegekende subsidies. Bovendien gaat het in sommige gevallen over een meerjarensubsidie waardoor projecten duurzaam kunnen worden ontwikkeld. We zien deze ontwikkeling als een duidelijke blijk van vertrouwen in onze projecten en in het Ouderenfonds als kennispartner op het gebied van eenzaamheid onder ouderen.

In 2022 ontvangt het Ouderenfonds tien bijdragen van gemeenten (Almere, Meppel, Midden-Groningen, Nissewaard, Soest, Smallingerland, Velsen, Westland, Zuidplas en Zwolle) en twee van een provincie (Gelderland en Overijssel). Van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ontvangen wij drie subsidies en een van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het programma Innovatie werd mede mogelijk gemaakt door Horizon 2020 Innovation Action (EU) en ZonMw (AAL programme).

3.2 Communicatie

Doelgroepen

In haar communicatie richt het Ouderenfonds zich op verschillende groepen belanghebbenden. Vanzelfsprekend gaat onze aandacht uit naar de doelgroep ouderen, de deelnemers aan onze activiteiten. Via foldermateriaal, de website en het magazine Goud houden we hen op de hoogte. Ook welzijnsorganisaties en zorginstellingen bereiken ouderen. Zij ontvangen een digitale en papieren nieuwsbrief. Vrijwilligers, scholen, particuliere donateurs, zakelijke partners en fondsen maken ons werk met hun tijd, inzet en financiële bijdrage mogelijk. Via persoonlijk contact, digitale en papieren mailingen, de website en social media informeren en betrekken we hen bij ons werk. Via de media bereiken wij het Nederlandse publiek.

Pers en media

Begin 2022 stopt het Ouderenfonds met de diensten Zilverlijn en Schrijfmaatje. Dit nieuws wordt door verschillende landelijke en lokale media opgepakt. In mei realiseren we zichtbaarheid voor de eerste OldStars VitaliteitSpelen, de Nationale Beweegweek voor Ouderen, via een commerciële samenwerking met omroep Max en door de organisatie van een recordpoging ‘bewegen op muziek’ met Olga Commandeur. De recordpoging wordt breed uitgemeten in de landelijke én regionale edities van het AD. Olga sluit ook aan als ambassadeur van OldStars Vitaal. Daarnaast is er op lokaal niveau de hele week aandacht voor de georganiseerde activiteiten.

In het najaar zien we rondom Nationale Ouderendag veel berichtgeving over activiteiten die voor ouderen georganiseerd worden. De Grote Kerstkaartenactie wordt gelinkt aan de eerste Dag van de Kerstkaart van PostNL en er worden twee reportages gemaakt voor Hart van Nederland en omroep WNL. Voor de kerstboxenactie gaat het Ouderenfonds een samenwerking aan met Karin Bloemen. Output omvat onder andere een online campagne, videomateriaal en Karin schuift aan bij het programma HLF8 om over de actie te vertellen. Naast Olga Commandeur verwelkomen we dit jaar ook nieuwe ambassadeurs: Jan van

der Peut en Tienieke Roffel voor Oldstars korfbal en Marjan en Rob de Ridder voor OldStars badminton. Verder vragen wij doorlopend aandacht voor alle activiteiten van het Ouderenfonds. De impact van deze diensten is in lokale media goed zichtbaar.

De Grote Kerstkaartenactie

In 2022 organiseert het Ouderenfonds samen met PostNL en Kidsweek voor de achtste keer de Grote Kerstkaartenactie. Er doen 1.210 scholen mee aan de actie, samen zorgen zij voor zo'n 250.000 kaarten. Ruim de helft van alle kerstkaarten is door de kinderen zelf bij woonzorgcentra of ouderen in de buurt bezorgd. NOS en het Jeugdjournaal delen de eindstand van de actie en omroep WNL en Hart van Nederland maken een reportage van de kinderen die aan de slag zijn met de kaarten op school.

Daarnaast gaan mensen thuis en op hun werk al vroeg aan de slag en worden er dozen vol kaarten naar het Ouderenfonds gestuurd. De actie brengt dit jaar de hoognodige extra aandacht en warmte voor ouderen, juist nu de hoge energieprijzen en inflatie hen hard raken.

Nationale Ouderendag

Nationale Ouderendag is een jaarlijks terugkerende landelijke dag die plaatsvindt op de eerste vrijdag in oktober. Dit jaar ligt de focus op het agenderen van de mobiliteitsarmoede van 75-plussers. Hiervoor is landelijk representatief onderzoek gedaan naar de relatie tussen mobiliteit en eenzaamheid onder 55-plussers met I&O Research. Op de dag zelf is er landelijke en lokale persaandacht voor het onderzoek en voor de activiteiten die door heel het land georganiseerd worden in het kader van Nationale Ouderendag.

Online communicatie

In 2022 verstevigt het Ouderenfonds haar online communicatiestrategie. We ontwikkelen een nieuwe website voor OldStars in aansluiting op de herziene positionering van dit programma. Het resultaat is een toegankelijke en inspirerende website waar iedereen die wil blijven bewegen direct in contact kan komen met een vereniging in de buurt.

De website van het Ouderenfonds optimaliseren we door deze slim aan te sluiten op ons CRM-systeem. Via social media bereiken we in 2022 een stabiele, licht groeiende achterban die zeer betrokken is. We maken meer videocontent en weten hiermee onze doelgroepen te raken en te activeren.

Magazines en nieuwsbrieven

Magazine Goud wordt drie keer per jaar verstuurd naar deelnemers, donateurs, vrijwilligers en welzijnsorganisaties. Verder ontvangen ongeveer 3.400 locaties van zorginstellingen en welzijnsorganisaties in 2022 een papieren nieuwsbrief. Digitale nieuwsbrieven worden regelmatig verstuurd naar ouderen en verschillende groepen vrijwilligers.

Vooruitblik 2023

We zoeken in 2023 naar een sterkere verbinding met een groeiende groep ouderen die we via al onze kanalen naar behoefte willen informeren. Er is een groeiende groep ouderen die in de komende jaren (nog meer) te maken krijgt met stijgende kosten en inflatie. Daarom willen we in 2023 de toegevoegde waarde van het Ouderenfonds op relevante maatschappelijke thema's voor ouderen meer laten zien en onze zichtbaarheid verhogen. Ook vieren we in 2023 dat het Nationaal Ouderenfonds 70 jaar bestaat. We besteden aandacht aan dit jubileum door met name onze vrijwilligers extra in het zonnetje te zetten.

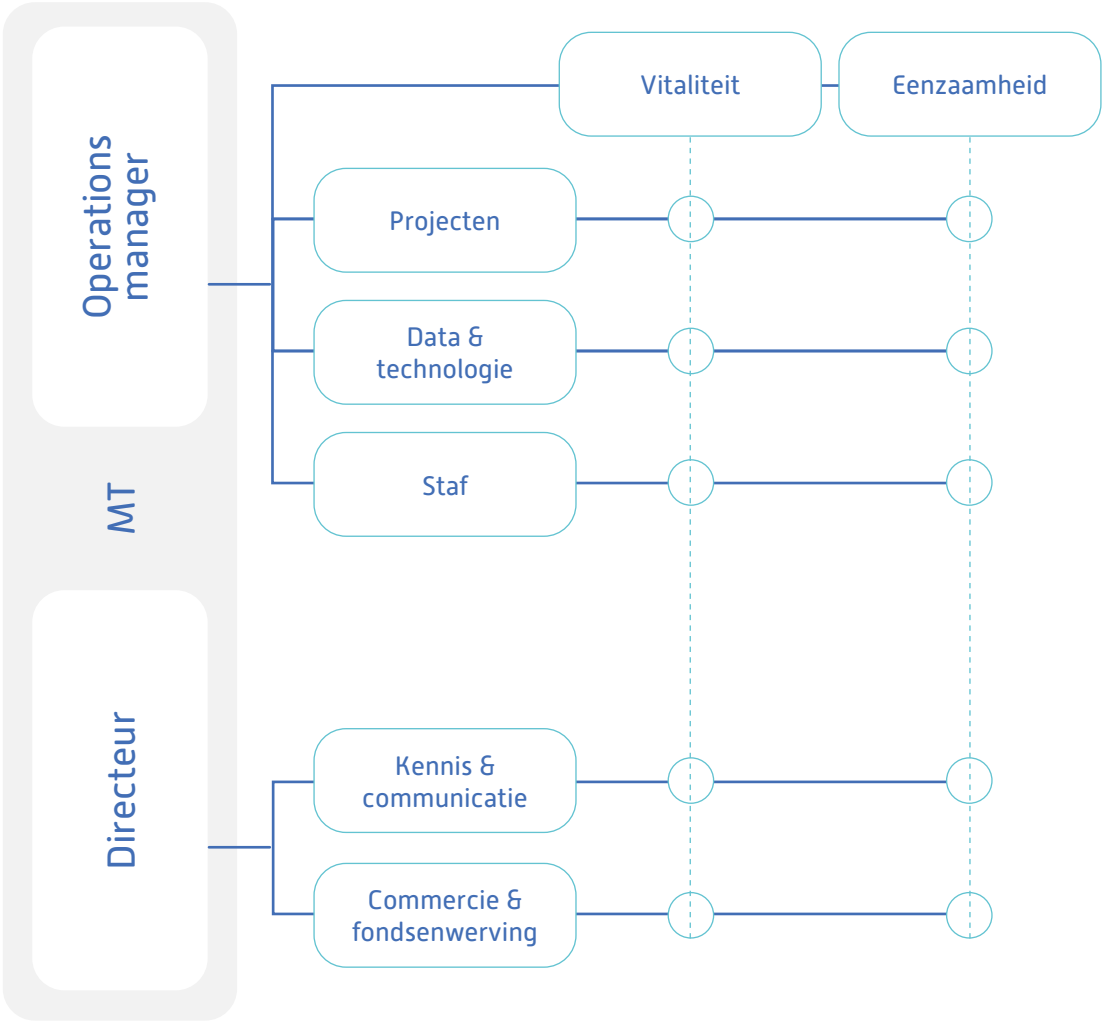
4. Onze organisatie

Het Ouderenfonds zet zich in voor ouderen in Nederland. Wij geloven in de kunst van het samen ouder worden en de kunst van het ouder zijn. Dankzij de inzet van vrijwilligers, ambassadeurs en medewerkers stimuleren we ouderen om actief ouder te worden en bestrijden we eenzaamheid.

4.1 Onze interne organisatie

Het aantal medewerkers van het Nationaal Ouderenfonds betreft 34,6 fte op 31 december 2022 (42,3 fte op 31 december 2021). Voor alle medewerkers, inclusief de directeur, is de CAO Sociaal Werk, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening van toepassing. Naast salaris ontvangt het personeel een individueel keuzebudget (IKB). Het budget kan naar eigen inzicht worden ingezet voor verlof, geld of een combinatie daarvan. Vanuit de CAO wordt tevens een loopbaanbudget opgebouwd ter bevordering van de duurzame inzetbaarheid. De pensioenregeling is ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Er worden geen bonussen uitgekeerd aan medewerkers, inclusief de directeur. In 2022 waren er 69 ziekmeldingen. Het korte verzuim (tot en met 42 dagen) was 2,2% en het lange verzuim (langer dan 43 dagen) is uitgekomen op 8,3% (waarvan 3,9% langer dan een jaar). Het ziekteverzuim over geheel 2021 was 5,9%.

4.2 Personeel en organisatie

2022 staat in het teken van de verdere ontwikkeling en professionalisering van onze organisatie. In het voorwoord is al aangegeven dat de omstandigheden een krimp van de organisatie noodzakelijk maken. We kiezen voor een nieuwe, platte organisatiestructuur en hiermee voor een wendbare organisatie. Zo benutten we in deze afgeslankte vorm het zelfsturend vermogen en eigenaarschap van de individuele medewerker optimaal.

Binden en boeien

Met de toekenning van de SLIM-subsidie hebben we in 2022 een belangrijke stap kunnen zetten met de introductie van een uniforme en transparante performance management tool. Door gebruik te gaan maken van een gebruiksvriendelijk systeem wordt in de performance management-cyclus bewust stilge- staan bij vitaliteit door middel van de gelukswijzer, het ambitieniveau en de gewenste loopbaanontwik- keling. Door de aanvulling vanuit de 360-gradenfeedback krijgen medewerkers een breed beeld van waar zij op dit moment staan en waar ontwikkeling mogelijk is.

Daarnaast worden de bedrijfsdoelstellingen vertaald naar individuele doelstellingen. Het voeren van de performance management-gesprekken draagt bij aan een grotere mate van zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van medewerkers. Er is een cultuuromslag ingezet waarbij de organisatie veel meer leunt op de kunde en verantwoordelijkheid van de eigen medewerkers en steeds minder top-down wordt aangestuurd. Dit jaar hebben we de eerste stap gezet door op deze manier met elkaar over de persoonlij- ke ontwikkeling in gesprek te gaan en we zullen de komende tijd benutten om dit verder te optimaliseren. Ook voor nieuwe medewerkers is er een optimalisatie in de on-boarding doordat nu op een transparante en gebruiksvriendelijke wijze informatie beschikbaar is in onze online kennisbank.

Ontwikkeling

De performance management-gesprekken worden ook gebruikt om de ontwikkelingsplannen van indi- viduele medewerkers te bespreken. Alle medewerkers beschikken over een persoonlijk loopbaanbudget (LBB) dat voor hun ontwikkeling en toekomstige loopbaankansen kan worden ingezet. In 2022 nemen alle projectleiders (met enkele projectmedewerkers) deel aan een, speciaal op onze organisatie ontwikkelde, projectmanagementtraining. In deze training staat de ontwikkeling van eigenaarschap centraal om zo de efficiëntie van het Ouderenfonds te vergroten.

Integriteit

Binnen het Ouderenfonds worden agressie, (seksuele) intimidatie, discriminatie, pesten en ander onge- wenst gedrag - op welk niveau dan ook - niet geaccepteerd. Werknemers die onverhoopt toch (direct of indirect) te maken krijgen met dit soort ongewenst gedrag wordt de gelegenheid gegeven en aangemoe- digd om hier melding van te maken. De procedure en het te voeren beleid dat agressie, geweld, discrimi- natie, (seksuele) intimidatie en ander ongewenst gedrag voorkomt en bestrijdt hebben wij geformaliseerd en intern en extern verspreid. Om eventuele verschillen en onduidelijkheden weg te nemen is een nieuw personeelshandboek geschreven en gedeeld.

Medezeggenschap

In het afgelopen jaar is duidelijk geworden dat de huidige tijd vraagt om een goede vertegenwoordiging van de medewerkers in de besturing van de organisatie. De voorbereidingen zijn getroffen om te komen tot de oprichting van een ondernemingsraad. Op 9 januari 2023 is deze daadwerkelijk opgericht en actief geworden.

"Toen ik een ongeluk kreeg en na meer dan 40 jaar niet meer in de zorg kon werken, wilde ik toch van betekenis blijven. Nu ben ik actief als coördinator van de breiclub. We breien warme sokken voor de kinderen die komen spelen in de natuurspeeltuin en natte voeten hebben gekregen."

Jacqueline Goossens
Coördinator Samen Breien-club in Terneuzen

4.3 Governance

Juridische structuur

Het Nationaal Ouderenfonds is een stichting en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41150459. Het Ouderenfonds onderschrijft de drie principes van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen, te weten een scheiding van toezicht houden en besturen, de optimale besteding van middelen en omgang met belanghebbenden. Per principe wordt hieronder uitgewerkt hoe dit binnen het Ouderenfonds is verankerd.

4.3.1. Scheiding van toezicht houden en besturen

Taak en werkwijze van de directie

De eenhoofdige directie is verantwoordelijk voor het bepalen van het beleid en de strategie en het vaststellen van de begrotingen. Daarnaast is de directie verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding die deels is gedelegeerd aan de leden van het managementteam. De directeur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Tot 1 september 2022 is Corina Gielbert directeur van het Nationaal Ouderenfonds geweest. Vanaf die datum heeft Nathal van Rijn op interim basis deze positie overgenomen. Op 13 maart 2023 zal Kirsten Andres als nieuwe directeur starten.

Van de directie wordt het volgende verwacht:

- › De directie heeft in het bijzonder tot taak het strategisch beleid, de algemene coördinatie en de externe representatie op te zetten. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor de inhoudelijke en administratieve kwaliteitsbewaking en het personeelsbeleid.
- › De directie vergadert met en stemt regelmatig af met het andere lid van het managementteam. Besluiten worden zoveel mogelijk in het managementoverleg genomen en als zodanig vastgelegd.
- › De directie ontvangt een bezoldiging, passend binnen de richtlijn die door Goede Doelen Nederland is opgesteld en voortvloeit uit de Code Goed bestuur voor Goede Doelen.

Taak en werkwijze van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid en de strategie van de directie en het financiële bestuur en op de algemene gang van zaken bij het Nationaal Ouderenfonds.

- › Het toezicht strekt zich uit tot:
 - a. De realisatie van de doelstellingen van het Nationaal Ouderenfonds
 - b. De strategie en de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten
 - c. De opzet/werking van de interne systemen voor risicobeheersing en controle
 - d. De financiële verslaglegging
- › De Raad van Toezicht vergadert ten minste eenmaal per kwartaal. De directie legt tijdens deze vergaderingen verantwoording af aan de Raad van Toezicht.
- › Tot de jaarstukken van de stichting behoort een bestuursverslag waarin opgave wordt gedaan van de werkzaamheden in het boekjaar in overeenstemming met de bepalingen van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen. In het verslag worden van alle leden de relevante gegevens vermeld (personalia, beroep, nevenfuncties, tijdstip van eerste benoeming en de bijbehorende termijn).
- › De Raad van Toezicht bespreekt ten minste eenmaal per jaar het eigen functioneren.
- › De Raad van Toezicht treedt op als werkgever van de directie. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor de benoeming, het vaststellen van de arbeidsovereenkomst en de schorsing en ontslag van de directie, en houdt toezicht op het functioneren. Jaarlijks wordt dit functioneren van de directie door de Raad van Toezicht geëvalueerd.
- › De leden van de Raad van Toezicht genieten geen bezoldiging. De leden kunnen de gemaakte onkosten vergoed krijgen.

› De Raad van Toezicht bestaat ultimo 2022 uit Wouter Kolff (voorzitter), Marlies Sikken, Franck Erkens, Tinie Kardol en vanaf mei Folef Bredt en Kirsten Andres. De verklaring van de Raad van Toezicht vindt u in hoofdstuk 6. De hoofd- en nevenfuncties van de leden treft u in de bijlage.

Taak en werkwijze van de [financiële] auditcommissie

De auditcommissie is een vaste commissie binnen de Raad van Toezicht die uit ten minste twee leden bestaat. De commissie is belast met het houden van toezicht op de financiële gang van zaken binnen de stichting en met de toetsing van de werking van de administratieve organisatie en interne controle, in het bijzonder de betalingsorganisatie en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen. Belangrijke aandachtspunten voor de auditcommissie zijn het toetsen van:

- › De naleving van wet- en regelgeving;
- › De werking van de beginselen van goed bestuur;
- › De financiële informatieverschaffing door de directie;
- › De naleving van aanbevelingen en de opvolging van opmerkingen van de externe accountant;
- › Het beleid van de directeur met betrekking tot fondsenwerving;
- › De relatie met de externe accountant.

Ook heeft deze commissie tot taak het uitbrengen van advies aan de Raad van Toezicht over de jaar-rekening, de (meerjaren)begroting, het beleidsplan en belangrijke kapitaalinvesteringen van de stichting. De commissie bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht. De bijeenkomsten worden voorbereid door de manager bedrijfsvoering, die tevens de voorzitter is. Naast de twee commissieleden is ook de directeur aanwezig bij de bijeenkomsten.

4.3.2. Optimale besteding van middelen

De stichting streeft naar een goede balans tussen efficiëntie (doelmatigheid) en effectiviteit (doeltreffendheid). Naast de hoofddoelstelling houdt het Nationaal Ouderenfonds zich bezig met het werven van fondsen om alle activiteiten te kunnen financieren. Uitgangspunt voor de fondsenwerving zijn de richtlijnen van Goede Doelen Nederland en de CBF-erkenningsregeling.

Meerjarenbeleidsplan geeft richting

Er is een meerjarenbeleidsplan (inclusief meerjarenraming) opgesteld dat de beleidsdoelen en de financiële kaders aangeeft voor de komende jaren. Deze activiteiten vertalen zich in afdeling overstijgende organisatiedoelstellingen voor ieder kalenderjaar en in werkplannen voor de afdelingen. Op financieel gebied krijgen de plannen vorm in een jaarbegroting. De Raad van Toezicht keurt deze (financiële) plannen goed. In 2022 is verder gewerkt aan de nieuwe strategie en is deze aangepast aan de ontstane situatie. Begin 2023 wordt het plan afgestemd en vastgesteld met de Raad van Toezicht.

Beleid ten aanzien van de continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is bedoeld voor de situatie dat de inkomsten onverhoopt zouden tegenvallen, terwijl de vaste kosten nog voor een bepaalde periode zullen doorlopen vanwege bestaande verplichtingen. Door op dat moment gebruik te maken van deze reserve is het mogelijk een periode te overbruggen om de terugval in inkomsten te herstellen of de bedrijfsvoering aan te passen. Voor de gewenste omvang is een berekening gemaakt op basis van de Strategische Risicoanalyse die ieder jaar wordt uitgevoerd door de organisatie. De hoogte van de continuïteitsreserve op basis van deze risico analyse is door de Raad van Toezicht vastgesteld.

Beleggingsbeleid

Er wordt een defensief beleggingsbeleid gevoerd waarbij risico's zoveel als mogelijk worden gespreid over verschillende beleggingsvormen. Er is sprake van een open, transparant, duurzaam en maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid waarbij de vermogensbeheerder (Van Lanschot) veiligheid en continuïteit combineert met een rendement dat de inflatie kan goedmaken.

CBF en ANBI

Het Nationaal Ouderenfonds is door het CBF erkend als een Erkend Goed Doel. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) is een onafhankelijke organisatie die sinds 1925 fondsenwervende organisaties monitort. Het belangrijkste doel van het CBF is het bewerkstellingen van betrouwbare fondsenwerving en uitgaven van goede doelen. Ook het geven van transparante informatie over fondsenwervende instellingen aan het Nederlandse publiek en de regering zijn essentieel. Daarnaast zijn we aangemerkt als ANBI-instelling. Hierdoor zijn giften aan de organisatie, binnen de geldende regels, fiscaal aftrekbaar.

Code Goed Bestuur

De Code Goed Bestuur of de Code Wijffels, genoemd naar de voorzitter van de commissie die de code heeft ontworpen, is sinds 2005 de regeringscode voor fondsenwervende organisaties in Nederland. In 2007 is de Code Goed Bestuur opgenomen in de CBF Erkenning. De code schrijft bepaalde transparantie en integriteit van het bestuur en toezicht voor, vraagt openheid over de effectiviteit van de bestedingen en wil aandacht voor een zorgvuldige omgang met belanghebbende en het afleggen van verantwoording. Het Ouderenfonds handelt conform de Code Goed Bestuur en draagt zoals hierboven genoemd de CBF Erkenning. Daarnaast hanteert het Ouderenfonds de governance code van Sociaal Werk Nederland, gekoppeld aan de CAO.

Goede Doelen Nederland

Het Nationaal Ouderenfonds is lid van en volgt de gedragsregels van Goede Doelen Nederland, de brancheorganisatie van erkende en in Nederland gevestigde goede doelen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is het hart van het werk van het Ouderenfonds. Iedere dag weer zetten we ons in voor ouderen. Uiteraard doen we dit met onze diensten, projecten en activiteiten. We stimuleren ouderen om actief ouder te worden en bestrijden eenzaamheid. We richten ons hierbij niet uitsluitend op de ouderen zelf, maar ook op hun naasten en op de samenleving. We werken nauw samen met bedrijven en instanties, overheden, donateurs, ambassadeurs en vrijwilligers. We verbinden mensen en organisaties om ons gezamenlijk in te zetten voor een samenleving waarin ouderen de mogelijkheden en kansen hebben om oud te worden zoals zij dit zelf willen.

Risicoanalyse

Het Nationaal Ouderenfonds brengt sinds 2016 jaarlijks de risico's van haar werk in kaart. Het doel is om risico's te inventariseren en hierop te acteren nog voordat incidenten zich kunnen voordoen.

Het managementteam stelt de risico's op strategisch en operationeel niveau vast. Deze risico's krijgen een score. Het bruto risico wordt berekend door de kans dat het risico daadwerkelijk optreedt (scorekans) te vermenigvuldigen met het effect (impact). Het managementteam brengt in kaart welke mogelijkheden het Ouderenfonds hanteert om het bruto risico te verlagen. Tenslotte wordt bepaald wat de consequenties van deze maatregelen zijn op het bruto risico en volgt hieruit het netto risico. De Raad van Toezicht wordt op de hoogte gesteld van de risico-inventarisatie.

De grootste risico's voor het Ouderenfonds worden hieronder toegelicht.

Economische situatie (zakelijke partners, fondsen, donateurs)

In het verleden wierf het Ouderenfonds gelden voor het jaar waarin ook de daadwerkelijke uitvoering gerealiseerd wordt. Dat zorgde voor een ‘ad-hoc’-cultuur en leidde soms tot ingrijpen in projecten en diensten wanneer de financiering niet rondkwam. Deze situatie is onwenselijk. Daarom werkt het Ouderenfonds sinds een aantal jaar toe naar een situatie met meer duurzame zakelijke partners (het liefst meerjarencontracten) en meer ongeoormerkt geld. Dit moet zorgen voor een meer stabiele basis. Over het afgelopen jaar was er sprake van wederom een daling van de inkomsten. Om slagvaardig te kunnen worden hebben wij de kostenstructuur van de werkorganisatie aangepast met effectuering in 2023.

Liquiditeit

Het Ouderenfonds kent een goede liquiditeitsbewaking dat regelmatig in het MT-overleg wordt besproken. Liquiditeit blijft een aandachtspunt en het afstemmen van bestedingen en de daarbij behorende financiering wordt steeds belangrijker. Dit is een belangrijk onderdeel van de strategische besluiten die eind 2022 zijn genomen.

Fraude-inventarisatie

De risico’s van mogelijke fraude worden frequent geïnventariseerd en beoordeeld op de mate van waarschijnlijkheid waarmee ze zich kunnen voordoen en welke impact deze kunnen hebben. De fraude-inventarisatie maakt deel uit van de risico-inventarisatie van het Ouderenfonds, die met regelmaat door het managementteam wordt besproken. Uit de inventarisatie is gebleken dat de risico’s in dit opzicht klein zijn. Er zijn geen indicaties dat zich in het verslagjaar 2022 fraudegevallen hebben voorgedaan.

Reputatieschade (fysieke of financiële mishandeling, seksueel misbruik)

Gezien de statistieken weet ook het Ouderenfonds dat het risico aanwezig is dat er binnen het Ouderenfonds sprake is van seksueel of ander misbruik. Door het goed screenen van vrijwilligers, het plan om structureel voor iedere vrijwilliger een VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) aan te vragen, protocollen en werkwijzen probeert het Ouderenfonds het risico beheersbaar te houden. Er zijn protocollen ontwikkeld voor het geval er een incident plaatsvindt, er is intern gekeken naar risicovolle issues en zijn er veel gestelde vragen opgesteld voor het geval er een incident plaatsvindt. Het Ouderenfonds is hier goed op voorbereid. Toch laten we het risico staan omdat we weten dat ondanks goede voorbereiding het een aanzienlijk risico is en blijft.

Continuïteit organisatie

Afgelopen jaren kent het Ouderenfonds een te hoog verloop. Binnen de organisatie is er een plan, gebaseerd op drie pijlers: werving en selectie, management development en persoonlijke ontwikkeling. De eerste stappen voor de implementatie hiervan zijn gezet. Naast het hoge verloop zien we een krappe arbeidsmarkt, waardoor het invullen van vacatures moeilijker is. Het Ouderenfonds is afgelopen jaar gestart met een performance management cyclus op basis waarvan makkelijker en snel ingespeeld kan worden op situaties bij het personeel. Daarnaast zijn we bezig met de verdere ontwikkeling van het HR-beleid en is er aandacht voor de werk-privébalans bij het hybride werken.

4.3.3. Omgang met belanghebbenden

Het Ouderenfonds streeft naar tevredenheid van belanghebbenden (stakeholders). Personeel, ouderen, vrijwilligers en donateurs nemen daarbij een belangrijke plaats in. Het Ouderenfonds beschikt over meerdere instrumenten om de tevredenheid van haar belanghebbenden te peilen. Periodiek voert de stichting tevredenheidsonderzoeken uit onder medewerkers, ouderen, vrijwilligers en donateurs.

4.3.4 Samenwerking

Het Nationaal Ouderenfonds heeft zich in de afgelopen decennia bewezen als een krachtige uitvoeringsorganisatie waar anderen graag mee samenwerken. Om meer ouderen te kunnen bereiken en de impact van onze activiteiten te vergroten zullen wij de komende jaren meer en vaker de samenwerking zoeken met andere organisaties. In dit verband zijn wij in het afgelopen jaar ook al tot enkele samenwerkingsverbanden toegetreden. Het gaat om: Alliantie samen tegen eenzaamheid, Alliantie Digitale inclusie en Alliantie Maatschappelijke Organisaties in Sport. Dit zijn bij uitstek samenwerkingsverbanden waarin wij (via sport, bewegen en digitale inclusie) eenzaamheid bij ouderen kunnen bestrijden.

Netwerk Mobiliteit Ouderen

Het Nationaal Ouderenfonds is in 2021 gestart met het opzetten van een Alliantie Mobiliteit onder de naam Netwerk Mobiliteit Ouderen. We verkennen op welke manier we gezamenlijk mobiliteit voor ouderen kunnen optimaliseren. Nu ouderen langer thuis moeten blijven wonen, is het belangrijk dat zij dit kunnen doen met behoud van kwaliteit van en regie over hun leven. Mobiliteit is hierbij volgens ouderen een van de belangrijkste factoren en een voorwaarde om controle over hun eigen leven te behouden, dingen te kunnen blijven doen die belangrijk voor hen zijn en sociale contacten te onderhouden. Zonder mobiliteit verkleint hun leefwereld en sociale netwerk.

In 2022 werken we binnen dit netwerk samen met onze partners Louwman Care, Transdev en andere betrokken partijen. We organiseren in vier gemeenten Mobiliteitscafés waar we met ouderen, aanbieders en gemeente in gesprek gaan over de uitdaging op het gebied van mobiliteit binnen de betreffende gemeente. Met veel succes realiseren we in de gemeente Almere, Smallingerland, Zwolle en Soest een actieplan met hierin concrete oplossingen zoals het maken van een website en een informatieflyer. Deze acties hebben een directe impact op een verbeterde informatievoorziening op het gebied van mobiliteit binnen de gemeenten. Eind 2022 bespreken we samen met de partners hoe we in de toekomst vormgeven aan het complete programma.

4.4 Onze vrijwilligers

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor onze organisatie en voor de ouderen die deelnemen aan de projecten en diensten. Zonder vrijwilligers geen Ouderenfonds. In bijna alle activiteiten vormen vrijwilligers de spil: van mensen die actief zijn voor De Derde Helft tot de begeleiders op een uitje. In 2022 zetten 7.309 vrijwilligers (waarvan 1.500 direct verbonden) zich actief in voor het Ouderenfonds. We nemen in 2022 afscheid van de Zilverlijn- en Schrijfmaatje-vrijwilligers, daarom is het aantal vrijwilligers verminderd ten opzichte van 2021.

Vrijwilligersmanagement

Het vrijwilligersbeleid is in 2022 verbeterd en in dat kader kijkt Team Vrijwilligers ook zorgvuldig naar het vrijwilligersbestand. We streven ernaar om alle data van vrijwilligers zo volledig mogelijk te registreren, zodat we hen optimaal kunnen bereiken, informeren, trainen en inspireren. Daarnaast is ook het loyaliteitsprogramma onder de loep genomen en maken we o.a. een online introductiepresentatie die elke nieuwe vrijwilliger kan bekijken.

Het basispakket met vijf typen bijeenkomsten dat we in 2021 ontwikkelden, is doorontwikkeld en in de praktijk getoetst. In 2022 organiseren we voor De Derde Helft en Samen Breien inspirerende expert-sessies en starten met de eerste Old Stars-intervisiedagen. Daarnaast maken we plannen voor een serie bijeenkomsten voor Welkom Online. Deze zullen in 2023 van start gaan. In 2022 organiseren we ook vier bijeenkomsten rond de thema’s inclusiviteit, eenzaamheid en vitaliteit. Vrijwilligers waarderen deze bij-

eenkomsten met een ruime voldoende. Door de verschillende bijeenkomsten leren vrijwilligers van elkaar en worden geïnspireerd en gestimuleerd om zich voor ouderen te blijven inzetten. Omdat we met een kwetsbare doelgroep werken, vragen we onze vrijwilligers een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) aan te vragen.

Communicatie vrijwilligers

Alle vrijwilligers ontvangen zes keer per jaar een digitale nieuwsbrief, met onderwerpen die betrekking hebben op het specifieke vrijwilligerswerk dat de vrijwilliger verricht en met vrijwilligersvacatures bij andere projecten en diensten. Zo bevorderen we de dynamiek in het vrijwilligersbestand.

Vooruitblik 2023

In 2023 richt het Ouderenfonds zich op het uitbreiden van het vrijwilligersportaal, een online omgeving waar vrijwilligers geïnformeerd en geïnspireerd worden. Wij gaan daarnaast verder met het organiseren van dienstspecifieke bijeenkomsten. Ook willen we ervoor zorgen dat elke vrijwilliger zich gewaardeerd voelt. Daarom sluiten we de zomer af met een inspirerende vrijwilligersmiddag.

Comité van Aanbeveling

De leden van het Comité van Aanbevelingen zetten hun bekendheid in om aandacht te vragen voor steun aan eenzame en kwetsbare ouderen. Ons Comité van Aanbeveling bestaat op 31 december 2022 uit John Bernard, Janneke Brinkman-Salentijn, Hans Liberg, Alexander Rinnooy Kan, Jaap Rost Onnes, Erica Terpstra, Maartje van Weegen, Els Blokker, Gerdi Verbeet en Jannet van Zadelhoff. In 2023 zoeken wij naar een manier om onze ambassadeurs beter te kunnen betrekken bij de activiteiten en de promotie van de Ouderenfonds.

5. Onze financiën (samenvatting)

Staat van baten en lasten 2022	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
BATEN			
Baten van particulieren	1.088.268	1.147.442	1.070.838
Baten van bedrijven	680.040	1.221.167	687.344
Subsidies van overheden	823.123	1.028.857	876.759
Baten van loterijorganisaties	2.257.939	2.243.004	2.711.044
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.246.352	1.803.115	1.380.177
Som der baten	6.095.812	7.443.585	6.726.161
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Projectsubsidies	0	171.886	149.524
Evenementen	331.930	356.010	425.254
Projecten en diensten	3.709.612	4.261.146	3.089.554
Innovatie projecten	365.784	330.240	614.883
Pleitbezorging en communicatie	647.240	618.333	527.467
Overige lasten doelstelling	0	239.553	0
Totaal doelstelling	5.054.566	5.977.168	4.806.682
Lasten werving baten	1.247.977	1.420.814	1.606.969
Lasten beheer en administratie	455.377	405.603	419.626
Som van de lasten	6.757.920	7.803.585	6.833.278
Saldo voor financiële baten en lasten	-662.108	-360.000	-107.116
Saldo financiële baten en lasten	-164.101	25.000	43.825
Saldo na financiële baten en lasten	-826.208	-335.000	-63.291
Besteding aan doelstelling als % van de totale baten (Norm: > 75%)	82,9%	80,3%	71,5%
Besteding aan doelstelling als % van de totale lasten (Norm: > 75%)	74,9%	76,6%	70,3%
Lasten werving als % van de totale baten (Norm: < 25%)	20,6%	19,1%	23,9%
Lasten beheer en administratie als % van de totale lasten (Norm: < 5%)	6,7%	5,2%	6,1%

Wij houden ons aan het CBF-keur: het Nationaal Ouderenfonds streeft ernaar om de lasten werving baten en beheer en administratie zo laag mogelijk te houden, zodat een zo groot mogelijk aandeel naar de doelstelling gaat.

Eigen vermogen per 31 december 2022	31 december 2022		31 december 2021	
Stichtingskapitaal		45		45
Continuïteitsreserve	2.136.392		2.508.258	
Bestemmingsreserve	160.724		465.634	
Bestemmingsfonds	111.588		261.021	
Totaal eigen vermogen	2.408.750		3.234.959	

Vermogensbeleid

Het Nationaal Ouderenfonds werft zelfstandig middelen voor projecten, programma’s en activiteiten die invulling geven aan haar doelstelling. Om haar doelstelling te waarborgen houdt het Ouderenfonds algemene en specifieke reserves aan. Deze blijven ruimschoots binnen de wettelijk gestelde normen.

Het jaar 2022 is afgesloten met een tekort van € 826.208. Na verrekening van dit saldo bedraagt het eigen vermogen per eind 2022 € 2.408.750.

Hoofdpijnen voor het vermogensbeleid van het Nationaal Ouderenfonds zijn:

- › Een reservering van middelen is wenselijk voor de continuïteit van de doelstelling.
- › Een reserve als bron van inkomsten is toegestaan als de opbrengst ervan wenselijk is voor de realisatie van de doelstelling op de langere termijn.

Het Nationaal Ouderenfonds kent een continuïteitsreserve. Deze is gevormd om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen in het geval de inkomsten wegvallen. Ultimo 2022 is de continuïteitsreserve gelijk aan ongeveer 0,5 maal de kosten van de werkorganisatie. Op basis van de risicoanalyse van eind 2022 is het streven om tot een continuïteitsreserve van € 2.229.000 te komen. Op dit moment is de hoogte van de continuïteitsreserve € 2.136.392 en valt binnen de bandbreedte van plus en min 10%.

Het Nationaal Ouderenfonds heeft eind 2022 nog twee bestemmingsreserves, namelijk een bestemmingsreserve activa (€ 61.105) en een bestemmingsreserve Fondsenwerving (€ 99.619). De bestemmingsfonds op naam, Stichting Ab Laane, is in 2022 verder afgenomen en bedraagt eind 2022 € 111.588.

Beleggingsbeleid

Het Nationaal Ouderefonds belegt op een duurzame wijze, met een laag risico en met het streven om met een beleggingshorizon van acht jaar op een positief rendement uit te komen. Ondanks een zeer slecht beleggingsklimaat over 2022 (de AEX is met 14% gedaald) staat het cumulatieve rendement over genoemde periode op bijna 5% in de plus. In het boekjaar 2022 is een negatief rendement geboekt van 17%; vrijwel geheel als ongerealiseerd resultaat te beschouwen. Voor ongeveer 30% is er, conform beleid, belegd in aandelen en voor 70% in vastrentende waarden.

Onze portefeuille is ondergebracht bij Van Lanschot Kempen, waarbij gekozen is voor duurzaamheid met een laag risico. De duurzaamheidscriteria zijn in overleg met Van Lanschot als volgt vastgelegd:

- › ESG integratie: het meewegen van mens, milieu en goed bestuur.
- › Actief aandeelhouderschap: stemmen en het actief aanspreken van bedrijven op hun sociale, milieu of maatschappelijke prestaties.
- › Uitsluiten: bedrijven en landen met een grote negatieve impact worden uitgesloten. Hieronder vallen bedrijven betrokken bij controversiële wapens, tabak, mensenrechtenschendingen, milieuovertredingen of corruptie. Staatsobligaties van landen waartegen de Europese Unie of de Verenigde Naties sancties hebben uitgevaardigd, die niet het klimaatakkoord hebben ondertekend of aangemerkt worden als een zwakke overheid en geweld tegen de eigen bevolking gebruiken.
- › Focus op duurzame koplopers: beleggen in de meest duurzame 50% van de sector en additionele uitsluiting op gokken, alcohol, adult entertainment, GMO en kernenergie. Actieve fondsen hebben een best in class benadering en sluiten daarbij de minst duurzame bedrijven uit en voeren een actief engagement beleid.

- › CO2-reductiedoelstellingen in lijn met Parijs: jaarlijkse CO2-uitstoot 30% lager dan de brede markt en jaarlijks 7% daling ten opzichte van 2019. Het doel is om uiteindelijk in 2050 klimaatneutraal te zijn. De brede markt gaat voor 2022 uit van 80 ton CO2-uitstoot, waarbij de duurzame portefeuille een uitstoot kent van ongeveer 25 ton CO2.
- › Accent op bedrijven met een positieve impact: een deel van de portefeuille wordt ingericht met bedrijven die met hun producten of diensten een positieve verandering op het gebied van mens, milieu en maatschappij nastreven en zo de SDG's ondersteunen.

Financiële risico's

Het Nationaal Ouderenfonds streeft ernaar zo veel mogelijk duurzame hulp te bieden en projecten en diensten voor de lange termijn te kunnen garanderen. Het risico bestaat echter dat dit door tegenvallende inkomsten niet haalbaar is, waardoor voortzetting van projecten niet mogelijk is. Om dit risico te vermijden, hanteert het Ouderenfonds verschillende manieren om fluctuerende inkomsten op te vangen. Zo worden inkomsten via meerdere bronnen verkregen: uit nalatenschappen, direct mailing, donaties van particulieren en bedrijven, bijdragen van vermogensfondsen en van de VriendenLoterij. Het Nationaal Ouderenfonds voldoet aan de bestuurlijke en financiële normen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF), Goede Doelen Nederland en de Code Goed Bestuur.

Benchmark

Om de prestaties van het Ouderenfonds te kunnen beoordelen ten opzichte van vergelijkbare organisaties (in de goede doelen sector) hebben wij een zogenaamde 'Peer-Group' samengesteld. Deze kent een inkomstenniveau tussen de 5 en 11 miljoen per jaar, waarbij de inkomsten zonder de loterij-inkomsten (deze kennen namelijk weinig wervingskosten) dienen te liggen tussen de 3 en 6 miljoen. Op basis van deze kaders hebben wij de volgende stichtingen geselecteerd:

- › Kinderpostzegels Nederland
- › Hulphond
- › Make a Wish
- › Armoedefonds
- › Bartimeus Sonneheerdt
- › Fonds Slachtofferhulp
- › NSGK

Aangezien de jaarverslagen van deze stichtingen pas later in het jaar beschikbaar komen is de benchmark afgeleid van het jaar daarvoor, wat o.i. niet afdoet aan de waarde er van. Onderstaand tabel laat de resultaten zien van ons benchmarkonderzoek:

Ratio	Benchmark	NOF 2022
Doelbesteding als % totale lasten	78,8%	74,9%
Wervingskosten	16,7%	18,4%
Beheer en administratie	4,5%	6,7%
Continuïteitsreserve als % balanstotaal	26%	45%
Liquiditeit	6,4	1,5
Solvabiliteit (EV/TV)	0,8	0,5

De conclusie die wij hieruit kunnen trekken is dat wervingskosten en de beheer- en administratiekosten enigszins hoger liggen en dat dit ten koste is gegaan van de doelbesteding. Dit heeft alles te maken gehad met onze extra investeringen in de donateursbase en de interne heroriëntatie, zoals eerder benoemd in het jaarverslag en de jaarrekening. Onze continuïteitsreserve is beter dan de benchmark; de liquiditeit weer slechter hoewel nog steeds boven de minimaal gewenste waarde van 1.

"Alles wat ik heb geleerd in mijn werkende leven pas ik nu toe in mijn vrijwilligerswerk. Ik vraag wat de mensen leuk vinden of waar ze hulp bij nodig hebben, en dat faciliteer ik. Als iemand bijvoorbeeld niet mobiel is, probeer ik die toch hier te krijgen."

Elisabeth Le Belle

Begroting 2023

De baten voor 2023 zijn begroot op € 6,0 miljoen en liggen daarmee vrijwel op het niveau van de realisatie 2022. Het verwachte resultaat ligt op iets minder dan een ton negatief maar rekening houdende met de bestemmingsreserves zal er geen onttrekking plaatsvinden uit de continuïteitsreserve.

Begroting 2023	begroot 2023	werkelijk 2022	begroot 2022
BATEN			
Baten van particulieren	1.333.200	1.088.268	1.147.442
Baten van bedrijven	953.000	680.040	1.221.167
Subsidies van overheden	599.068	823.213	1.028.857
Baten van loterijorganisaties	2.100.000	2.257.939	2.243.004
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.055.889	1.246.352	1.803.115
Som der baten	6.001.157	6.095.812	7.443.585
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Projectsubsidies	0	0	0
Evenementen	430.815	331.930	356.010
Projecten en diensten	3.120.533	3.709.612	4.433.032
Innovatie projecten	163.150	365.784	330.240
Pleitbezorging en communicatie	591.855	647.240	618.333
Overige lasten doelstelling	0	0	239.553
Totaal doelstelling	4.306.353	5.054.566	5.977.168
Lasten werving baten	1.438.911	1.247.977	1.420.814
Lasten beheer en administratie	352.759	455.377	405.603
Som van de lasten	6.098.023	6.757.920	7.803.585
Saldo voor financiële baten en lasten	-96.866	-662.108	-360.000
Saldo financiële baten en lasten	0	-164.101	25.000
Saldo na financiële baten en lasten	-96.866	-826.208	-335.000
Lasten werving baten in % van de baten	24%	20%	19%
Beheer en administratiekosten als % van de bestedingen	6%	7%	5%
Doelbesteding als% van de baten	72%	83%	80%
Doelbesteding als% van de bestedingen	71%	75%	77%
RESULTAAT BESTEMMING			
Bestemmingsreserves	-111.866	63.118	23.273
Bestemmingsfondsen	0	-149.433	0
Mutatie in continuïteitsreserve	15.000	-371.866	200.000

6. Verklaring Raad van Toezicht

Verklaring Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van het Nationaal Ouderenfonds heeft een toezichthoudende rol, fungeert als klankbord voor de directeur en is werkgever van de directeur. Daarnaast staat zij de directeur, gevraagd en ongevraagd, met advies ter zijde en is zij in belangrijke mate ook ambassadeur van het Nationaal Ouderenfonds. De Raad van Toezicht kwam in 2022 5 keer bijeen voor haar reguliere overleg. Ook waren leden van de Raad enkele malen aanwezig tijdens medewerkersbijeenkomsten van het Nationaal Ouderenfonds. Enkele bijzondere vergaderingen van de Raad en bijzondere inspanningen door de remuneratiecommissie zijn gevraagd geweest rond het vertrek van de directeur, de tijdelijke invulling van deze rol door een interim directeur en de werving en aanstelling van de vaste directeur per 13 maart 2023. Dit laatste heeft met name tijdens de laatste dagen van het jaar plaatsgevonden. Tijdens haar reguliere vergaderingen heeft de RvT onder meer het jaarplan, de begroting, het bestuursverslag en de jaarrekening vastgesteld. Ook werd er door de directie met de RvT van gedachten gewisseld over de aanscherping van de strategie van het fonds.

De Raad van Toezicht onderschrijft en handelt naar de principes van het CBF, de Code Goed Bestuur, de governancecode van de brancheorganisatie Sociaal Werk Nederland en de gedragsregels van Goede Doelen Nederland. Het profiel en de taken van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in statuten. Leden worden geworven op basis van een gezamenlijk opgesteld profiel via een open procedure. De leden van de Raad van Toezicht zijn onafhankelijk en onbezoldigd en ontvangen geen onkostenvergoeding. Zie de bijlage voor een overzicht van hoofd- en nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht. Om haar eigen functioneren kritisch te kunnen beoordelen heeft op 16 december 2022 een zelfevaluatie onder begeleiding van een externe deskundige plaatsgevonden.

Wouter Kolff is voorzitter van de Raad van Toezicht. De overige leden zijn Tinie Kardol, Marlies Sikken, Franck Erkens, Folef Bredt en Kirsten Andres. De laatste twee genoemden zijn per 1 mei 2022 nieuw tot de RvT toegetreden. Kirsten Andres is per 31 december 2022 teruggetreden vanwege haar aanstaande start als directeur. Binnen de Raad van Toezicht is een auditcommissie benoemd die in 2022 bestond uit Marlies Sikken en Tinie Kardol. Daarnaast bestond de remuneratiecommissie uit Franck Erkens en Wouter Kolff.

Wij danken alle medewerkers, vrijwilligers en partners van het Ouderenfonds voor hun inzet in het afgelopen jaar en kijken uit naar een jaar vol nieuwe initiatieven waarin we hopen dat ouderen zo veel als mogelijk maatschappelijk betrokken worden. En waarbij we echt zichtbaar en voelbaar maken waar we voor staan: het bestrijden en tegengaan van eenzaamheid bij ouderen.

Namens de Raad van Toezicht,

Wouter Kolff
Voorzitter

7. Blik op de toekomst

Strategie

2022 scherpden we onze strategie aan: de focus ligt in de komende jaren op het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid bij ouderen. Daarmee gaan we terug naar de kern. Alle activiteiten die we ontplooiën moeten daar op een of andere manier aan bijdragen. We blijven activiteiten aanbieden die de vitaliteit en het netwerk van ouderen vergroten. Ook digitale vitaliteit kan bijdragen aan het voorkomen of beperken van het gevoel van eenzaamheid. Daarnaast blijven we dagactiviteiten aanbieden zoals uitjes en concerten. Hiermee brengen we mensen daadwerkelijk bij elkaar en bieden we een leuke ervaring. Ook ontwikkelen we nieuwe activiteiten en programma's die het tegengaan van eenzaamheid bij ouderen ondersteunen. De aanscherping van onze strategie leidt er ook toe dat we de programma's die niet bijdragen aan het doel om eenzaamheid tegen te gaan, afbouwen.

De uitgewerkte strategie vindt u op www.ouderenfonds.nl

Jubileum

In 2023 bestaat het Nationaal Ouderenfonds 70 jaar. De basis voor het fonds is al in 1935 gelegd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Maar vanaf 1953 wordt de afwikkeling van de uit zomerpostzegels verkregen middelen in een zelfstandige organisatie ondergebracht. Die organisatie richt zich op het tegengaan van eenzaamheid bij ouderen en draagt nu de naam Nationaal Ouderenfonds. In 2023 besteden we aandacht aan dit jubileum door met name onze vrijwilligers extra in het zonnetje te zetten.

Nieuwe directeur

Na een korte interimperiode krijgt het Ouderenfonds op 13 maart 2023 weer een vaste directeur in de persoon van Kirsten Andres. Zij zal de ingezette koerswijziging verder doorvoeren en met nieuw elan de organisatie leiden. Hierbij blijven we onze bekende en succesvolle programma's met veel energie uitvoeren en zoeken tegelijkertijd naar nieuwe mogelijkheden om onze kernopdracht, het voorkomen van eenzaamheid, te verwezenlijken.

Bijlagen

Hoofd- en nevenfuncties directie en Raad van Toezicht

De directeur en de leden van de Raad van Toezicht hebben naast hun werk voor het Ouderenfonds, de volgende relevante hoofd- en nevenfuncties.

Corina Gielbert (directeur, tot 7 september 2022)

- › Bestuurslid Goede Doelen Nederland (vanaf november 2022 RvT Goede Doelen Nederland)
- › Penningmeester Stichting Theehuis te Huizen
- › Bestuurslid Lakeland Foundation

Nathal van Rijn (directeur, vanaf 7 september 2022)

- › Lid RvT Stichting Abrona, Huis ter Heide
- › Voorzitter RvT Stichting De Nieuwe Bibliotheek, Almere

Wouter Kolff (voorzitter RvT)

- › Burgemeester gemeente Dordrecht

Onbezoldigde nevenfuncties uit hoofde van het burgemeesterschap (gemeente Dordrecht):

- › Voorzitter regio Drechtsteden
- › Voorzitter Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- › Vice-voorzitter politieregio Rotterdam-Rijnmond van de Nationale politie

Overige onbezoldigde functies:

- › Voorzitter Koninklijke Nederlandsche Automobiël Club (KNAC)
- › Lid Raad van Toezicht Stichting Fonds voor Verpleegkundigen
- › Vicevoorzitter Familievereniging Kolff

Franck Erkens (lid RvT)

- › Directeur Bestuursadvisering MN
- › Directeur Netspar
- › Voorzitter ITGD (Voorzitter Stichting Intern Toezicht Goede Doelen)
- › Voorzitter Raad van Advies Someday

Marlies Sikken (lid RvT)

- › Directeur SmartPort
- › Managing Director Windpark Krammer
- › Voorzitter RvT Kwintes
- › Lid RvC KWH Water

Tinie Kardol (lid RvT)

- › Adviseur van de Sichtung Bevordering Active Ageing
- › Onderzoeker/onderzoeksbegeleider op het gebied van gemeentelijk beleid voor ouderen en deelnemer (2021 en 2022) aan Europees onderzoek naar ‘meaningful ageing’.
- › Gastdocent bij SOMT Amersfoort, masteropleiding fysiotherapie in de geriatrie
- › Lid Raad van Toezicht van Encounter, Den Bosch
- › Bestuurslid van de Unie KBO-PCOB
- › Inleider bij Congressen en Symposia op het gebied van Active Ageing
- › Adviseur projectontwikkeling op het gebied van wooncomplexen voor senioren

Kirsten Andres (lid RvT vanaf 1 mei 2022, teruggetreden per 31 december 2022 vanwege haar benoeming tot directeur per 13 maart 2023)

- › Voorzitter/Directeur NIMA
- › Bestuurslid Marketingfacts
- › Bestuurslid European Marketing Confederation

Folef Bredt (lid RvT vanaf 1 mei 2022)

- › Innovation director Lifeguard

Partners

Vele bedrijven, organisaties en fondsen maken ons werk mogelijk. In 2022 zijn onze activiteiten onder andere mogelijk gemaakt door:

Advisie	innocent drinks	Poiesz Supermarkten
AFAS	Jacobs Douwe Egberts	PostNL
ASML	Janssen Packaging	Redevco Foundation
ASN Foundation	Kidsweek	RijkZwaan
Bidfood	LFE	Samsung
CellNex	Lucas Bols	Transdev
Dirk van den Broek	Menzis	Vattenfall Foundation
Facilicom Foundation	Mica IT	VodafoneZiggo Foundation
Gio Coffee	MN	Welder
Hoogvliet	Newomij Groep	

En door de volgende fondsen, stichtingen en subsidiegevers:

Bavo Stichting	Stichting FEMI
Blauwe Fonds	Stichting Fonds van NRC Handelsbladlezers
Charity Stichting Rob Beers	Stichting Fundatie van Beijeren van Schagen
Coovels Smits Stichting	Stichting Fondsenwerving Ouderen Baarn
Dr. C.J. Vaillant Fonds	Stichting Goede Doelen W en H
Fonds 1818	Stichting Gold Star Heracles
Fonds Sluyterman van Loo	Stichting Het Nieuwe Stads Weeshuis
Fundatie van den Santheuvel, Sobbe	Stichting het OldBurger Weeshuis
Haags Groene Kruis Fonds	Stichting Het R.C. Maagdenhuis
Het Fonds Paget	Stichting het Roode- of Burgerweeshuis
Koningin Emma Fonds	Stichting Hoffje Codde en Van Beresteyn
Lang Leve Kunst Fonds	Stichting Hora
Latteringe-Familie-Fonds	Stichting Lodewijk de Kort
Martinus Cremers-Stichting	Stichting Nicolai Broederschap
Mr. August Fentener van Vlissingen Fonds	Stichting RCOAK
Nationale Postcode Loterij	Stichting Retourschip
Pasman Stichting	Stichting Ritske Boelema Gasthuis
RDO Balije van Utrecht	Stichting Sneek 1818
Redevco Foundation	Stichting Theresia Spijker Fonds
Riki Stichting	Stichting Tiny en Anny van Doorne Fonds
Ritske Boelema Gasthuis	Stichting Virtutis Opus
Stichting Ab Laane	Stichting Vredenburg
Stichting Aelwijn Florisz	Stichting Vrienden van Sint Joannes de Deo
Stichting Anna Varvers Convent	Stichting Zadelhoff Cultuur Fonds
Stichting Arnold Uleyn	Van Cappellen Stichting
Stichting Brentano's Steun des Ouderdoms	Vitus Stichting
Stichting Elise Mathilde Fonds	Vriendenloterij
Stichting de Filosoof	ZonMw
Stichting Drs. C. van Zadelhoff Foundation	en fondsen die anoniem wensen te blijven.

Subsidies werden verstrekt door:

Ministerie van VWS, de provincies Gelderland, Groningen en Friesland en de gemeenten Alphen aan de Rijn, Almere, Dordrecht en Smallerland.

Het programma Innovatie werd mede mogelijk gemaakt door:

Erasmus+, Horizon 2020 Innovation Action (EU) en ZonMw (Create Health en AAL programme).

Stichting Nationaal Ouderenfonds

Postbus 2073, 3800 CB Amersfoort

T 088 344 2000

info@ouderenfonds.nl

www.ouderenfonds.nl

KvK 41150459

Rekening NL94 RABO 0311 9117 57

 [@ouderenfonds](https://twitter.com/ouderenfonds)

 facebook.com/ouderenfonds

STICHTING NATIONAAL OUDERENFONDS

JAARREKENING 2022

21 april 2023

JAARREKENING 2022

Inhoudsopgave	blad
Balans per 31 december 2022	3
Staat van baten en lasten over het boekjaar 2022	4
Kasstroomoverzicht 2022	5
Algemene toelichting en grondslagen	6
Toelichtingen op de balans per 31 december 2022	8
Toelichtingen op de staat van baten en lasten 2022	12
Toelichting bestedingen 2022	16
Ondertekening van de jaarrekening	
Controleverklaring	

BALANS PER 31 DECEMBER 2022	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa	710.246		648.356	
Materiële vaste activa	<u>1.187.349</u>		<u>1.590.140</u>	
Som der vaste activa		1.897.596		2.238.497
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen en overlopende activa	1.388.539		2.008.679	
Effecten	820.810		642.252	
Liquide middelen	<u>638.069</u>		<u>438.532</u>	
Som der vlottende activa		2.847.418		3.089.463
TOTAAL ACTIVA		<u>4.745.014</u>		<u>5.327.960</u>
KAPITAAL, RESERVES EN FONDSSEN				
STICHTINGSKAPITAAL		45		45
RESERVES EN FONDSSEN				
Continuïteitsreserve	2.136.392		2.508.258	
Bestemmingsreserves	<u>160.724</u>		<u>465.634</u>	
	2.297.116		2.973.892	
Bestemmingsfonds Ab Laane	<u>111.588</u>		<u>261.021</u>	
		2.408.704		3.234.914
		<u>2.408.750</u>		<u>3.234.959</u>
VREEMD VERMOGEN				
Langlopende schulden	508.041			
Kortlopende schulden	<u>1.828.223</u>		<u>2.093.001</u>	
		2.336.264		2.093.001
TOTAAL PASSIVA		<u>4.745.014</u>		<u>5.327.960</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022		werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
BATEN				
Baten van particulieren		1.088.268	1.147.442	1.070.838
Baten van bedrijven		680.040	1.221.167	687.344
Subsidies van overheden		823.213	1.028.857	876.759
Baten van loterijorganisaties		2.257.939	2.243.004	2.711.044
Baten van andere organisaties zonder winststreven		1.246.352	1.803.115	1.380.177
Som van de baten		6.095.812	7.443.585	6.726.161
LASTEN				
BESTEED AAN DOELSTELLINGEN				
Evenementen		331.930	356.010	425.254
Projecten en diensten		3.709.612	4.433.032	3.239.078
Innovatie projecten		365.784	330.240	614.883
Pleitbezorging en communicatie		647.240	618.333	527.467
Overige lasten doelstelling		0	239.553	0
Som besteed aan doelstellingen		5.054.566	5.977.168	4.806.682
	<i>Norm</i>			
Doelbesteding als % totale baten	minimaal 75%	83%	80%	71%
Doelbesteding als % totale bestedingen	minimaal 75%	75%	77%	70%
LASTEN WERVING BATEN		1.247.977	1.420.814	1.606.969
LASTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE		455.377	405.603	419.626
Som van de lasten		6.757.920	7.803.585	6.833.277
Saldo voor financiële baten en lasten		-662.108	-360.000	-107.116
Netto Financiële baten en lasten		-164.101	25.000	43.825
Saldo na financiële baten en lasten		-826.208	-335.000	-63.291
Bestemming- en continuïteitsreserve				
Mutatie bestemmingsreserve financiering activa		-69.529		-21.882
Mutatie bestemmingsreserve fondsenwerving		-85.381	-185.000	-65.000
Mutatie bestemmingsreserve project subsidie				0
Mutatie bestemmingsreserve transitie		-150.000	-150.000	150.000
Mutatie continuïteitsreserve		-371.866	0	29.987
Bestemmingsfondsen				
Mutatie bestemmingsfonds Ab Laane		-149.433		-156.396
SALDO NA BESTEMMING		0	0	0

KASSTROOMOVERZICHT (x € 1.000)	2022		2021	
	€	€	€	€
Saldo staat van baten en lasten	-826		-63	
Juridische fusie seniorenplezier/seniorenwens	0		198	
Afschrijving immateriële vaste activa	368		462	
Afschrijving materiële vaste activa	491		529	
Cashflow		34		1.125
Mutatie vorderingen	620		518	
Mutatie effecten	-179		-44	
Mutatie overige kortlopende schulden	-628		-1.551	
Mutatie werkkapitaal		-186		-1.078
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		-152		48
Investerings in immateriële vaste activa	-430		-313	
Investerings in vaste activa	-89		-223	
KASSTROOM UIT INVESTERINGACTIVITEITEN		-519		-536
Mutatie financial lease	871			
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		871		0
Netto kasstroom		199		-489
Beginstand liquide middelen		439		928
Eindstand liquide middelen		638		439

ALGEMENE TOELICHTING EN GRONDSLAGEN

ADRES STICHTING

Het adres van de stichting is Smallepad 30-E, 3811 MG Amersfoort. Het inschrijvingsnummer bij de Kamer van Koophandel is 41150459.

DOEL EN MISSIE

Het Nationaal Ouderenfonds zet zich in voor ouderen in Nederland. Wij geloven in de kunst van het samen ouder worden en de kunst van het ouder zijn. Wij stimuleren ouderen om bewust sociaal actief te blijven. Zo blijven ze verbonden met anderen en kunnen van betekenis zijn. En we inspireren de maatschappij om een leeftijdsvriendelijke samenleving te zijn.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. Tenzij anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen c.q. nominale waarden. Baten en lasten worden in principe toegerekend aan de periode waarin de prestatie plaatsvindt. Indien een subsidie wordt verkregen, waaraan een terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de subsidie overeenkomstig de subsidievoorwaarden, wordt de bate pas verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarden. Lasten die hun oorsprong hebben in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

IMMATERIELE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden voor loten VriendenLoterij berekend volgens een degressieve methode en voor overige immateriële vaste activa volgens de lineaire methode.

MATERIELE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

De van externe partijen ontvangen eigen bijdragen voor BoodschappenPlusBussen worden op de balans verwerkt als vooruitontvangen leasebedragen.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

EFFECTEN

De ter beurse genoteerde aandelen en obligaties worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

RESERVES EN FONDSSEN

De in het boekjaar gemaakte lasten waarvoor een bestemmingsreserve of -fonds is gevormd, worden in de staat van baten en lasten verantwoord. Dotaties worden gedaan vanuit het resultaat. Beperkingen in de bestemming van bestemmingsreserves worden door de bestuurder aangebracht. Beperkingen in de bestemming van bestemmingsfondsen worden door derden aangebracht.

KORT EN LANGLOPENDE SCHULDEN

Schulden op korte termijn en schulden op lange termijn worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Als kortlopend worden die schulden beschouwd waarvan de verplichting binnen een jaar opeisbaar is.

GRONDSLAGEN VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. In de opstelling wordt de cashflow, die bestaat uit het resultaat vermeerderd met de afschrijvingslasten, afzonderlijk gepresenteerd. Transacties waarbij geen sprake is van directe in- en uitgaande kasstromen (zoals het aangaan van financial lease overeenkomsten) worden enerzijds onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten en anderzijds onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten gepresenteerd. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

BATEN

Baten uit eigen fondsenwerving zijn verantwoord voor het door het Ouderenfonds ontvangen bedrag, zonder dat de door het Ouderenfonds gemaakte kosten in mindering zijn gebracht. Donaties en giften zijn verantwoord in het jaar waarin zij zijn ontvangen, met uitzondering van ontvangsten, die in het boekjaar zijn toegezegd en kunnen worden toegerekend aan een bepaalde actie in het boekjaar zelf. Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten uit subsidies van overheden worden in principe toegerekend aan de periode waarin de prestatie plaatsvindt. Indien een subsidie wordt verkregen, waaraan een terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de subsidie overeenkomstig de subsidievoorwaarden, wordt de bate pas verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarden.

Baten uit acties van derden worden, voor zover vrij besteedbaar, verantwoord voor het door het Ouderenfonds ontvangen bedrag. Verwerking vindt plaats in het jaar waarin de baten uit de actie van derden is ontvangen dan wel door die derde is toegezegd. Indien de baten uit acties van derden niet vrij besteedbaar zijn worden de baten genomen in het jaar waarin de geoordeelde besteding zal plaatsvinden.

LASTEN

Bestedingen worden geheel toegerekend aan het jaar van toezegging. De kosten van de eigen organisatie worden toegerekend aan (1) de doelstelling, (2) de werving van baten en aan (3) kosten van beheer en administratie. Kosten van beheer en administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. De totale kosten van de werkorganisatie worden verbijzonderd naar taakgebieden op basis van salariskosten en formatie. Hiertoe wordt periodiek vastgesteld hoe de tijdsverdeling is over deze verschillende taakgebieden en op basis van deze tijdsverdeling worden de kosten van de werkorganisatie toegerekend.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Per 15 maart 2023 zal mevrouw Kirsten Andres als voormalig lid van de raad van toezicht de positie van directeur bestuurder gaan invullen.

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

IMMATERIELE VASTE ACTIVA	Vrienden- Loterij	overige	totaal 2022
INTELLECTUELE EIGENDOM			
boekjaar	€	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	2.636.806	113.793	2.249.611
Investerings in het boekjaar	350.000	80.383	430.383
Desinvesteringen in het boekjaar	1.093.493	40.571	1.134.065
Aanschafwaarde per 31 december	1.893.313	153.605	2.046.918
Afschrijvingen per 1 januari	2.044.328	57.915	2.102.243
Afschrijvingen in het boekjaar	333.644	34.849	368.493
Afschrijvingen op desinvesteringen in het boekjaar	1.093.493	40.571	1.134.065
Afschrijvingen per 31 december	1.284.479	52.193	1.336.672
Boekwaarde per 31 december	608.834	101.412	710.246

De immateriële vaste activa hebben betrekking op de bedrijfsvoering.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de volgende geschatte economische levensduur:

VriendenLoterij 5 jaar
Overig 3-6 jaar

MATERIELE VASTE ACTIVA	t.b.v. bedrijfsvoering:		t.b.v. de doelstelling:	
boekjaar	inventaris	hardware	BpB-bussen, enz.	totaal 2022
	€	€	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	233.623	134.761	3.322.208	3.690.592
Investerings in het boekjaar	0	8.947	79.720	88.667
Desinvesteringen in het boekjaar	56.426	114.678	125.440	296.544
Aanschafwaarde per 31 december	177.197	29.030	3.276.489	3.482.715
Afschrijvingen per 1 januari	35.855	118.404	1.946.193	2.100.452
Afschrijvingen in het boekjaar	68.083	10.393	412.982	491.458
Afschrijvingen op desinvesteringen in boekjaar	56.426	114.678	125.440	296.544
Afschrijvingen per 31 december	47.511	14.119	2.233.735	2.295.365
Boekwaarde per 31 december	129.685	14.911	1.042.754	1.187.349

In 2022 zijn 4 bussen gedesinvesteerd nadat de economische levensduur is verstreken en er is 1 bus toegevoegd aan het wagenpark. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de volgende geschatte economische levensduur:

Inventaris 5 jaar
Hardware 3 jaar
Vervoermiddelen 6 jaar

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	2022	2021
	€	€
Debiteuren projecten en diensten	378.581	716.641
Nog te ontvangen van loterijorganisaties	698.099	894.573
Nog te ontvangen baten uit nalatenschappen	173.069	242.445
Overige vorderingen en overlopende activa	138.790	155.019
	1.388.539	2.008.679

De post "debiteuren projecten en diensten" betreft met name toegezegde subsidies van overheden. De post "nog te ontvangen van loterijorganisaties" betreft de afrekening met de VriendenLoterij over het vierde kwartaal, de 15e trekking en de vaste bijdrage over 2022. De overige vorderingen en overlopende activa betreft grotendeels vooruitbetaalde huur kwartaal 1 2023, de betaalde borg huisvesting en vooruitbetaalde Salesforce licenties 2023

EFFECTEN	2022	2021
	€	€
Het verloop van de effectenportefeuille gedurende het kalenderjaar is als volgt:		
Boekwaarde per 1 januari	642.252	598.077
Aankopen in het boekjaar	1.073.822	83.777
Verkopen in het boekjaar	-775.167	-88.224
Koersresultaten in het boekjaar	-120.097	48.622
Boekwaarde per 31 december	820.810	642.252

De effectenportefeuille van het Ouderenfonds bestaat uit een verantwoorde verhouding vastrentende waarden, alternatieve beleggingen en aandelenbeleggingen met beperkt risico. Het streven is een mix te vinden waarbij het rendement voldoende hoog is en de risico's van waardedaling tegelijkertijd beperkt zijn.

KAPITAAL, RESERVES EN FONDSEN

Het totale eigen vermogen van het Nationaal Ouderenfonds bedraagt per 31 december 2022 € 2,4 miljoen.

Hoofdpijnen voor het vermogensbeleid van het Ouderenfonds zijn:

- * een reservering van middelen is wenselijk voor de continuïteit van steun aan de doelstelling
- * vorming van reserves zonder specifieke bestemming is niet wenselijk
- * een reserve als bron van inkomsten is toegestaan als de opbrengst ervan noodzakelijk is voor de realisatie van de doelstelling op de langere termijn.

CONTINUITEITSRESERVE	2022	2021
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	2.508.258	2.280.607
Mutatie in eigen vermogen: seniorenplezier/seniorenwens	0	197.664
Toevoeging vanuit vrijval reserves / vanuit baten en lasten	463.290	93.278
Onttrekking vanuit baten en lasten	-835.156	-63.291
Stand per 31 december	2.136.392	2.508.258

De continuïteitsreserve wordt sinds 1988 gevoerd om de continuïteit te waarborgen in het geval van tijdelijke sterk terugvallende opbrengsten en om zeker te stellen dat het Ouderenfonds ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Op basis van de risico analyse is een berekening gemaakt van de noodzakelijke continuïteitsreserve. De gewenste hoogte van de continuïteitsreserve is ultimo 2022 vastgesteld op € 2.229.000. Het streven is om in de komende jaren de reserve op het gewenste niveau te brengen, waarbij een bandbreedte wordt gehanteerd van plus / min 10%.

De continuïteitsreserve mag volgens de commissie Herkströter niet hoger zijn dan 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie. Eind 2022 is deze factor voor het NOF 0,50. Met het eerder genoemde streefbedrag kan een streeffactor worden berekend (met gelijkblijvende kosten van de werkorganisatie) van 0,52

BESTEMMINGSRESERVES

Reserve financiering activa	2022	2021
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	130.634	152.516
Toevoeging	8.947	14.269
Onttrekking	-78.476	-36.151
Stand per 31 december	61.105	130.634
Reserve fondsenwerving	2022	2021
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	185.000	250.000
Toevoeging		92.469
Onttrekking	-85.381	-157.469
Stand per 31 december	99.619	185.000
Reserve transitie	2022	2021
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	150.000	0
Toevoeging		150.000
Onttrekking	-150.000	0
Stand per 31 december	0	150.000
Totaal Bestemmingsreserves per 31 december	160.724	465.634

Conform richtlijn 650 hebben we een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van activa bedrijfsvoering in de vorm van een reserve financiering activa. Op deze bestemmingsreserve berust geen verplichting. Om de donateursbase te versterken, en om zo de inkomsten op termijn veilig te stellen, hebben wij in 2021 een bestemmingsreserve gevormd waarvan een deel in 2023 zal worden besteed. De reservering voor de transitie van de organisatie is in 2022 volledig gebruikt.

BESTEMMINGFONDS AB LAANE	2022	2021
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	261.021	417.417
Toevoeging	-6.234	11.568
Onttrekking	-143.199	-167.964
Stand per 31 december	111.588	261.021

In 2011 heeft het bestuur van Stichting Ab Laane besloten om het beheer van een bedrag, groot € 522.500 bij het Nationaal Ouderenfonds onder te brengen als "fonds op naam". Dit fonds dient te worden besteed overeenkomstig hetgeen bij de schenking is bepaald, te weten voor "intramurale ouderenzorg". Met fonds Ab Laane is uiteindelijk afgesproken dat het vermogen wordt besteedt binnen OldStars Vitaal. In 2022 is een bedrag van € 10.013 onttrokken aan het fonds (beleggingsresultaat 2022) en € 3.779 toegevoegd vanuit het aandeel in de acties VriendenLoterij. In totaal is er voor bedrag van € 143.199 vanuit het fonds als doelbesteding gerealiseerd.

LANGLOPENDE SCHULDEN	2022	2021
	€	€
Overige langlopende schulden	508.041	0
	508.041	0

In 2022 is een groot deel van de boodschappenplusbussen qua financiering ondergebracht bij Mercedes Financial Services. De leaseverplichtingen voor 2023 zijn opgenomen onder de kortlopende schulden en de resterende leasetermijnen onder de langlopende verplichtingen.

KORTLOPENDE SCHULDEN	2022	2021
	€	€
Aan projecten toegezegde subsidies/bijdragen	1	11.086
Leveranciers	242.380	182.584
Nog niet gerealiseerde beschikkingen innovatie projecten	181.492	493.869
Vooruitontvangen bedragen projecten	237.055	424.571
Vooruitontvangen leasebedragen BoodschappenPlusBussen	467.953	598.256
Belastingdienst loonheffingen	112.300	124.440
BTW af te dragen	26.938	17.185
Nog te ontvangen facturen	92.635	47.468
Overige kortlopende schulden	467.470	193.542
	<u>1.828.223</u>	<u>2.093.001</u>

Onder de kortlopende schulden staan de verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar. Verplichtingen die betrekking hebben op jaren, gelegen na één jaar na balansdatum worden verwerkt onder de langlopende schulden.

Onder de overige kortlopende schulden is een bedrag van € 362.773 opgenomen als leaseverplichting Mercedes Financial Services 2023; een bedrag van € 27.586 aan verplichtingen vanuit het loopbaanbudget en een bedrag van € 39.957 aan reservering vakantiedagen.

Van de totale leaseverplichting aan Mercedes Financial Services, welke aan het begin van 2022 een hoogte had van € 1.237.368 is inmiddels voor een bedrag van € 366.554 afgelost. Het restant per ultimo 2022 van € 870.814 is voor een bedrag van € 508.041 opgenomen onder de langlopende schulden en voor een bedrag van € 362.773 onder de kortlopende schulden. Deze financiering kent een rentepercentage van 3,65% inclusief een koopoptie op de bussen na verloop van de leasetermijn (zijnde de restwaarde). Bij vroegtijdige ontbinding geldt een doorbelastingsclausule.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN GESTELDE ZEKERHEDEN

Op 2 januari 2018 is een nieuw kantoor in Amersfoort in gebruik genomen. De huurovereenkomst hiervoor is ingegaan op 1 februari 2018 en heeft een looptijd van zeven jaar met een stilzwijgende verlenging van telkens vijf jaar. De huurprijs van dit nieuwe kantoor wordt jaarlijks herzien op basis van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. De huursom van het kantoorpand bedraagt ultimo 2022 € 10.630 per maand exclusief servicekosten. Een deel van de verdieping is in 2022 wederom onderverhuurd.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN

Het Ouderenfonds heeft met de VriendenLoterij een overeenkomst gesloten inzake uitkering van een jaarlijks uitsluitend door de VriendenLoterij te bepalen bedrag uit het vrij besteedbare deel van de reguliere trekkingen van de VriendenLoterij.

TOELICHTINGEN OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

BATEN VAN PARTICULIEREN	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Donaties en giften	884.151	860.942	795.386
Eigen bijdragen	16.475	21.500	2.185
Nalatenschappen en legaten	187.641	265.000	273.267
Som van de baten van particulieren	1.088.268	1.147.442	1.070.838

De baten uit donaties en giften zijn hoger uitgevallen dan begroot door de extra inzet op werving van nieuwe donateurs. De inkomsten uit nalatenschappen is bij de begroting achtergebleven; iets waar weinig invloed op uit te oefenen is.

BATEN VAN BEDRIJVEN	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Giften bedrijven	515.517	1.021.167	591.699
Baten bedrijven	164.524	200.000	95.645
Som van de baten van bedrijven	680.040	1.221.167	687.344

De baten van bedrijven zijn fors lager dan begroot voor 2022 en liggen iets onder het niveau van 2021. De verwachte groei over 2022 hebben wij niet kunnen realiseren en heeft alles te maken met het niet doorgaan van activiteiten zoals kerstdiners en kerstconcerten. Desondanks zijn er veel bedrijven geweest die ons alsnog hebben gesteund.

SUBSIDIES VAN OVERHEDEN	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Subsidies innovatieprojecten	312.089	270.283	505.339
Subsidies overige programma's	383.417	758.574	282.409
Subsidies NOW	127.706		89.011
Som van de subsidies van overheden	823.213	1.028.857	876.759

Dit betreft bijdragen die het Ouderenfonds ontvangt van overheden, via organisaties die van overheden verkregen subsidies onder dezelfde voorwaarden toewijzen of verdelen, voor het uitvoeren van innovatie projecten voor ouderen, alsmede voor het OldStars programma. Alle subsidies hebben een incidenteel karakter.

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Nationale Postcode Loterij vaste bijdrage	200.000	200.000	200.000
Geoormerkte loten VriendenLoterij	2.018.975	2.043.004	2.324.520
Overige baten VriendenLoterij	30.621	0	184.000
Baten overig loterijen	8.343	0	2.523
Som van de baten van loterijorganisaties	2.257.939	2.243.004	2.711.044

De baten vanuit de vaste bijdrage en de geoormerkte loten zijn vrij besteedbaar. Onder baten overige loterijen zijn de inkomsten opgenomen van de 'Care a lot loterij'.

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINST STREVEN	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Baten voor BoodschappenPlusBussen	586.476	650.000	611.852
Giften voor andere projecten	659.876	1.153.115	768.325
Som van de baten van andere organisaties	1.246.352	1.803.115	1.380.177

De baten voor BoodschappenPlusBussen zijn in 2022 lager dan begroot aangezien er leverings problemen waren vanuit Mercedes en daardoor minder nieuwe bussen konden worden weggezet. De giften voor andere projecten zijn aanzienlijk lager dan begroot doordat veel activiteiten niet konden plaatsvinden door bezuinigingen en corona maatregelen.

BESTEED AAN EVENEMENTEN	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Activiteiten gedurende het gehele jaar	187.537	243.721	117.904
Kosten van de werkorganisatie	144.393	112.289	307.350
Totaal besteed aan de doelstelling	331.930	356.010	425.254

BESTEED AAN PROJECTEN EN DIENSTEN	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	1.171.676	1.917.365	1.363.361
Kosten van de werkorganisatie	2.537.936	2.515.667	1.875.718
Totaal besteed aan de doelstelling	3.709.612	4.433.032	3.239.079

De uitgaven zijn lager dan de begroting, doordat een aantal evenementen niet konden worden uitgevoerd vanwege bezuinigingen (minder uitjes) en nog steeds de corona effecten (geen kerstdiners). Tevens zijn wij gestopt met de Zilverlijn en Schrijfmaatje.

BESTEED AAN INNOVATIE PROJECTEN	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Besteed middels uitgaven aan derden	118.046	119.817	247.164
Kosten van de werkorganisatie	247.738	210.423	367.720
Totaal besteed aan de doelstelling	365.784	330.240	614.883

De deelname aan de Europese innovatie projecten werd in 2022 voortgezet. Ultimo 2021 namen we nog deel aan vier innovatieprojecten; ultimo 2022 zijn dat nog twee projecten, zijnde Leaves en Pharaon

BESTEED AAN PLEITBEZORGING & COMMUNICATIE	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	261.567	320.862	219.349
Kosten van de werkorganisatie	385.673	297.471	308.118
Totaal besteed aan de doelstelling	647.240	618.333	527.467

De kosten werkorganisatie zijn hoger uitgevallen door o.a. de inzet van een interim manager.

OVERIGE LASTEN DOELSTELLING	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	0	112.393	0
Kosten van de werkorganisatie	0	127.160	0
Totaal overige lasten	0	239.553	0

In de begroting 2022 was rekening gehouden met mogelijke alternatieve (doelbestedings) kansen, maar deze hebben zich niet voorgedaan.

LASTEN WERVING BATEN	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Lasten derden t.b.v. werving baten	739.189	1.016.859	1.080.858
Kosten werkorganisatie voor werving baten	508.788	403.955	526.111
Totale lasten werving baten	1.247.977	1.420.814	1.606.969

% werving baten (lasten werving baten / totale baten)	20,5%	19,1%	23,9%
---	-------	-------	-------

In 2020 zijn wij gestart met het versterken van de donateursbase om de ongeoormerkte inkomsten te verhogen. Daarnaast is extra geïnvesteerd in de bekendheid van ons fonds voor potentiële nalaters en de zakelijke markt en partnerships. De kosten, verband houdende met de Vriendenloterij, worden geactiveerd en vervolgens afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur van de betreffende loten. Door een bezuiniging-operatie in 2022 zijn de wervingskosten lager uitgevallen dan begroot. Doordat de inkomsten ook lager zijn dan de begroting is het wervingspercentage 2022 wel weer hoger dan begroot. Het NOF hanteert een interne norm dat de werving van de baten niet hoger dan 25% van de totale baten zullen bedragen. In het geval deze incidenteel in een jaar de norm gaat overschrijden zal dit, gemeten over een 3-jaars gemiddelde, weer onder de 25% gebracht moeten worden.

FINANCIELE BATEN EN LASTEN	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Financiële baten			
Dividend, couponrente en interest banken	5.167		1.532
Gerealiseerde koersresultaten	-120.097		48.623
Totaal financiële baten	-114.930	32.500	50.155
Financiële lasten	49.171	7.500	6.330
Kosten vermogensbeheer	9.162		
Rentekosten Financial Lease	40.009		
Saldo financiële baten en lasten	-164.101	25.000	43.825
Rendement op de effectenportefeuille:	-17%		7%

Het NOF belegt op een duurzame wijze, met een laag risico en met het streven om met een beleggingshorizon van acht jaar op een positief rendement uit te komen. Ondanks een zeer slecht beleggingsklimaat over 2022 (De AEX is met 14% gedaald) staat het cumulatieve rendement over genoemde periode op bijna 5% positief. In het boekjaar 2022 is een negatief rendement geboekt van 17%, vrijwel geheel als ongerealiseerd resultaat te beschouwen.

LASTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Kosten werkorganisatie beheer, beleid, bestuur en administratie	455.377	405.603	419.626
Totale lasten t.b.v. beheer en administratie	455.377	405.603	419.626

Beheer- en administratie percentage van de lasten	6,7%	5,2%	6,1%
---	------	------	------

De kosten van beheer en administratie zijn in 2022 hoger dan de begroting en komt uit op 6,7%. Onze interne norm is vastgesteld op maximaal 5%. De oorzaak van de overschrijding ligt voornamelijk in de extra kosten die zijn gemaakt in verband met de her-organisatie, zijnde kosten van interim krachten en frictiekosten gerelateerd aan ons personeelsbestand. Naar verwachting zal het percentage in 2023 weer op het gewenste niveau teruggebracht kunnen worden.

TOELICHTING LASTENVERDELING	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Lonen en salarissen	2.434.425		2.371.187
Sociale lasten en ziekengeldverzekering	366.891		337.529
Pensioenverzekeringen	229.619		212.928
Reis- en verblijfskosten (w/w)	42.802		27.155
Overige personeelskosten	223.143		154.667
Totale personeelskosten	3.296.879	3.473.568	3.103.466
Huisvestingskosten	329.081	291.000	339.687
Kantoorkosten	487.742	185.000	210.934
Overige algemene kosten	166.203	123.000	150.557
Totale kosten werkorganisatie	4.279.905	4.072.568	3.804.644

Op 31 december 2022 waren 34,6 fte (2021: 42,3 fte) bij het Ouderenfonds werkzaam. De totale personeelskosten zijn lager dan begroot (en lager dan in 2021) door het terugbrengen van het aantal fte. De kantoorkosten zijn hoger uitgevallen dan de begroting en het jaar 2021 en dat heeft alles te maken met een wijziging in hoe wij omgaan met de IT kosten. Deze zijn in 2022 voor alle organisatiebrede IT kosten onder de kantoorkosten geboekt om het daarna via de kostenverdeelstaat toe te wijzen aan de diverse onderdelen van de organisatie.

Voor alle medewerkers, inclusief de bestuurder, is de CAO Sociaal Werk, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening van toepassing. Het is een bewuste keuze van het Ouderenfonds om ook de bestuurder onder de CAO te laten vallen. Er is geen argument of aanleiding om voor de bestuurder een afzonderlijke honorering toe te passen. De leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd.

Het Ouderenfonds kent voor haar bestuurder en medewerkers een pensioenregeling op basis van het middelloonstelsel. De pensioenregeling is ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het Ouderenfonds heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toegestane premies. De pensioenlast in de staat van baten bestaat uit de verschuldigde premies over het lopende jaar. Aan personeel noch aan de bestuurder en Raad van Toezicht-leden zijn leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

SPECIFICATIE SALARIS DIRECTEUR/ BESTUURDER		2022		2021	
		€	€	€	€
Naam	C.Gielbert			C.Gielbert	
Functie	directeur / bestuurder			directeur / bestuurder	
Dienstverband:	Onbepaald			Onbepaald	
Aantal uren	36			36	
Parttime percentage	100			100	
Periode	01-01 t/m 07-09			01-01 t/m 31-12	
Brutosalaris		€ 67.803		€ 101.704	
Individueel Keuze Budget		€ 12.754		€ 19.015	
Jaarinkomen			€ 80.557		€ 120.719
Belaste vergoedingen		€ 5.492		€ 8.513	
Pensioenlast (wg deel)		€ 9.053		€ 12.385	
Totale bezoldiging			<u>€ 95.102</u>		<u>€ 141.617</u>
Naam	N. van Rijn				
Functie	directeur / bestuurder a.i.				
Dienstverband:					
Aantal uren	36				
Parttime percentage	100				
Periode	08-09 t/m 31-12				
Vergoeding					
Totaal vergoeding			€ 78.408		
Jaarinkomen en vergoedingen verstrekt voor directie-bestuur			<u>€ 158.965</u>		<u>€ 141.617</u>

Vanaf 7 september 2022 is mevrouw Gielbert teruggetreden als directeur bestuurder en heeft de heer van Rijn deze positie op interimbasis overgenomen voor de periode tot eind februari 2023.

De 'Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen' wordt door het Ouderenfonds nageleefd. Voor wat betreft het jaarinkomen van de directeur/bestuurder in vaste dienst is het beloningsformat, als onderdeel van de beloningsregeling, toegepast waarbij de BSD-score uitkomt op 470 punten (= Functiegroep I), met een maximaal toegestaan jaarinkomen van € 148.215. Voor de periode waarin mevrouw Gielbert directeur is geweest zou dat neerkomen op een max van ongeveer € 112.000 en blijft dus ruim binnen de regeling. Het individueel keuzebudget omvat alle vergoedingen/uitkeringen als onderdeel van het jaarinkomen bovenop het brutosalairis. De bestuurder heeft geen leaseauto, maar ontvangt een vergoeding voor autokosten en gemaakte reiskosten. Het totale jaarinkomen blijft ruim binnen de norm vanuit de regeling.

Het maximaal jaarinkomen behorend bij functiegroep I geldt niet voor een interim-directeur die niet in loondienst. Bij de inzet van de Dhr. van Rijn is voldaan aan de voorwaarden volgens dezelfde regeling als eerder genoemd. Zo dient de periode die een interim-directeur voor de organisatie werkt redelijk te zijn en zo veel als redelijkerwijs mogelijk is in duur en omvang te worden beperkt. In dit geval gaat het om de periode tot eind februari 2023. Daarnaast dient de hoogte van de interim-vergoeding in redelijke verhouding te staan tot de totale bezoldiging van een directeur in loondienst en dient binnen de WNT kaders te blijven. Voor 2022 ligt dit maximum op € 216.000

Toerekening van de kosten van de werkorganisatie	werkelijk 2022	begroot 2022	werkelijk 2021
	€	€	€
Projectsubsidies	0	141.004	132.463
Evenementen	144.393	112.289	307.350
Projecten en diensten	2.537.936	2.374.663	1.743.255
Innovatie projecten	247.738	210.423	367.720
Pleitbezorging en communicatie	385.673	297.471	308.118
Overige lasten doelstelling	0	127.160	0
Totaal besteed aan de doelstelling	3.315.740	3.263.010	2.858.906
Werving baten	508.788	403.955	526.111
Beheer en administratie	455.377	405.603	419.626
Totale verbijzonderde kosten werkorganisatie	4.279.905	4.072.568	3.804.643

TOELICHTING BESTEDING 2022

Specificatie en verdeling	Doelstelling						Werving baten	Beheer en Admini stratie	Financiële lasten	Totaal werkelijk 2022	Begroting 2022	Totaal werkelijk 2021
	Project-subsidies / Premie plan	Evenementen	Projecten en Diensten	Innovatie projecten	Pleit bezorging en communicatie	Overige lasten doelstelling						
Directe lasten												
Subsidies en bijdragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
Aankopen en uitbesteed werk	0	187.537	1.171.676	118.046	261.567	0	739.189	0	49.171	2.527.186	3.731.017	3.034.964
Subtotaal directe lasten	0	187.537	1.171.676	118.046	261.567	0	739.189	0	49.171	2.527.186	3.731.017	3.034.964
Toerekeningen												
Personeelskosten	0	111.228	1.955.013	190.837	297.090	0	391.928	350.784	0	3.296.879	3.473.568	3.103.466
Huisvestingskosten	0	11.102	195.141	19.049	29.654	0	39.121	35.014	0	329.081	291.000	339.687
Kantoorkosten	0	16.455	289.226	28.232	43.952	0	57.982	51.895	0	487.742	185.000	210.934
Overige algemene kosten	0	5.607	98.556	9.620	14.977	0	19.758	17.684	0	166.203	123.000	150.557
Subtotaal toerekeningen	0	144.393	2.537.936	247.738	385.673	0	508.788	455.377	0	4.279.905	4.072.568	3.804.644
Totaal lasten	0	331.930	3.709.612	365.784	647.240	0	1.247.977	455.377	49.171	6.807.091	7.803.585	6.839.608

Ondertekening van de jaarrekening

Was getekend

Bestuur (in dienst per 13 maart 2023)

Mw. K.N. Andres

Raad van Toezicht

De heer A.W. Kolff (voorzitter)

De heer F.H.M. Erkens

De heer M.J.M. Kardol

Mevrouw M.A. Sikken

De heer F.J.B. Bredt

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Nationaal Ouderenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Nationaal Ouderenfonds te Bunnik gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nationaal Ouderenfonds op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nationaal Ouderenfonds zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Amersfoort, 26 juni 2023.

WITh Accountants B.V.
Drs. J. Snoei RA